

**ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
за 2018 рік**

м. Київ

ЗМІСТ

I.	ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	2
1.1.	ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	2
1.2.	РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ	13
1.3.	СТАН ВИКОНАННЯ ДОРУЧЕНЬ УРЯДУ	18
II.	РЕЗУЛЬТАТИ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В ОКРЕМИХ СФЕРАХ ТА ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ	23
2.1.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ В АГРАРНІЙ ГАЛУЗІ ТА СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ	23
2.2.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ	25
2.3.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ В ОБОРОННІЙ ГАЛУЗІ	27
2.4.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ, ІНФРАСТРУКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА ЗВ'ЯЗКУ	29
2.5.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	35
2.6.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ, НАУКИ ТА СПОРТУ	36
2.7.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ	40
2.8.	РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	42
III.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА УТРИМАННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ	48
IV.	ВІДКРИТІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ	53
V.	СТРУКТУРА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ	56
5.1.	СТРУКТУРА ТА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ	56
5.2.	ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ	59
5.3.	РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ"	63

I. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

1.1. ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Основним завданням у діяльності органів Державної аудиторської служби України упродовж 2018 року, як і у попередні роки, була реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю та здійснення відповідних заходів, спрямованих на забезпечення ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів.

■ **Загалом у звітному році завершено понад 1,6 тисяч ревізій та перевірок**, за результатами яких:

◀ **охоплено** контролем понад **386,2 млрд грн** фінансових та матеріальних ресурсів;

◀ **виявлено порушень** фінансово-бюджетного законодавства, **що призвели до втрат** фінансових та матеріальних ресурсів, на загальну суму понад **2,2 млрд грн**, а саме:

- **недоотримано** фінансових ресурсів – на 955,0 млн грн;

- встановлено **незаконних, нецільових витрат та недостач** – на майже 1,3 млрд грн;

◀ **забезпечено відшкодування втрат** загалом на суму **960,3 млн грн** (або 42,7 % з виявлених), а саме:

- **надійшло** недоотриманих ресурсів – понад 286,0 млн грн;

- **відшкодовано та поновлено** незаконних, нецільових витрат та недостач – на 674,3 млн грн;

◀ направлено майже **1,7 тис.** інформацій для прийняття управлінських рішень.

■ **За результатами проведених 382 державних фінансових аудитів:**

◀ **охоплено** дослідженням майже **679,5 млрд грн** фінансових ресурсів;

◀ **виявлено порушень та недоліків** загалом на **15,9 млрд грн**, у тому числі:

- фактів **неефективного** витрачання коштів та майна на суму **7,5 млрд грн**;

- **потенційних втрат та упущених вигод** на понад **8,0 млрд грн**;

- порушень, що спричинили втрати ресурсів та незаконне їх використання, на **340,7** млн грн;

- порушень, що можуть спричинити втрати у подальшому, на **68,9** млн грн;

- ◀ **упереджено втрат**, допущених через неефективні управлінські дії чи рішення, на **463,0** млн грн, а також поновлено таких втрат на **82,9** млн грн;

- ◀ направлено аудиторські звіти та відповідні інформації для прийняття управлінських рішень **596** користувачам;

- ◀ надано **3,9** тисячі пропозицій та рекомендацій.

■ **За результатами контролю у сфері закупівель:**

- ◀ здійснено аналіз понад **5,3** тис. процедур закупівель загалом на суму **67,3** млрд грн;

- ◀ попереджено порушень за результатами аналізу процедур закупівель (без виходу на об'єкт контролю шляхом аналізу документів, розміщених в інформаційно-телекомунікаційній системі Prozorro та наданих замовниками на запити органів Держаудитслужби) на суму **21,3** млрд грн, з них відмінено конкурсних торгів на суму **20,1** млрд грн та розірвано укладених договорів на **1,2** млрд грн;

- ◀ **151** моніторингом закупівель, що проводиться з листопада 2018 року згідно з вимогами статті 7¹ Закону України "Про публічні закупівлі", охоплено понад **6,6** млрд грн та встановлено порушень у відповідній сфері на загальну суму **452,7** млн гривень.

! Загалом за результатами діяльності органів державного фінансового контролю за 2018 рік:

- проконтрольовано та досліджено **1072,4** млрд грн фінансових та матеріальних ресурсів держави;

- виявлено втрат фінансових та матеріальних ресурсів на суму **2,6** млрд гривень, з яких відшкодовано майже **1,0** млрд гривень;

- встановлено фактів неефективного використання коштів і майна на **15,5** млрд гривень;

- попереджено порушень та недоліків на **21,8** млрд гривень.

■ **В**наслідок застосування дієвих заходів щодо відшкодування та повернення завданих державі втрат за підсумками 2018 року **загальна ефективність роботи** органів державного фінансового контролю в частині співвідношення обсягів відшкодованих втрат бюджетних коштів порівняно з видатками на їх утримання становила **129,2 %**.

■ **К**онтролем охоплено **найважливіші для суспільства сфери**: оборона, освіта і наука, охорона здоров'я і соціальний захист населення, житлово-комунальне господарство, паливно-енергетичний та агропромисловий комплекси, інфраструктура і транспорт тощо. При цьому теми, за якими проводилися заходи контролю, визначалися з урахуванням їх актуальності, соціального значення, обсягів коштів державного та місцевих бюджетів, спрямованих на фінансування бюджетних програм, а також з урахуванням потенційних ризиків допущення фінансових порушень.

Найбільш розповсюдженими фінансовими порушеннями, наслідком яких стали втрати ресурсів (недоотримані доходи, незаконні, нецільові витрати та недостачі), були:

- реалізація суб'єктами господарювання товарів, робіт чи послуг (крім користування, оренди) безоплатно або за заниженими цінами – понад 533,4 млн грн;
- списання коштів на видатки/витрати без отримання товарів, робіт чи послуг або в обсягах, вищих від їх фактичної вартості – майже 445,3 млн грн;
- незаконні витрати внаслідок оплати завищеної вартості виконаних робіт та/або наданих послуг, а також завищення кількості чи вартості придбаних товарів – понад 321,9 млн грн;
- ненарахування і неперерахування (неповне перерахування) надходжень до загального та спеціального фондів бюджету (крім спецфонду бюджетних установ) – 249,0 млн грн;
- проведення незаконних (зайвих) виплат заробітної плати – понад 110,9 млн грн;
- втрата доходів через списання дебіторської заборгованості – майже 64,1 млн грн;
- покриття за рахунок загального фонду кошторису витрат спеціального фонду (без відновлення касових видатків загального фонду) – майже 61,0 млн грн;
- незаконні виплати фізичним особам компенсацій, допомог, пільг та субсидій, пенсій, стипендій, у тому числі які не мали права на їх отримання або у завищених розмірах, – близько 59,9 млн грн;
- безпідставне покриття витрат фізичних або юридичних осіб, в тому числі за відсутності в обліку дебіторської заборгованості – понад 49,0 млн грн;
- нецільові витрати – 48,3 млн грн;
- недостачі коштів та матеріальних цінностей – понад 47,8 млн грн;

- недоотримання належних надходжень за майно, надане у користування, оренду – понад 47,8 млн грн;
- понаднормове списання з обліку матеріальних цінностей, що відсутні в наявності – 37,9 млн грн;
- сплата внесків до державних цільових фондів за незаконно виплаченою заробітною платою або за завищеною ставкою збору – майже 35,1 млн грн;
- зайве виділення (отримання) бюджетних коштів юридичним особам, одержувачам внаслідок завищення відповідних розрахунків або які не мали права на їх отримання – понад 14,2 млн грн;
- незаконне відчуження майна – майже 13,5 млн грн;
- здійснення за рахунок бюджету одного рівня видатків, які відповідно до бюджетного законодавства мають здійснюватись з бюджету іншого рівня – понад 11,4 млн грн;
- ліквідація (знищення, розбирання) майна, проведена всупереч законодавству – майже 10,8 млн грн;
- реалізація за заниженою вартістю або безоплатно послуг (крім адміністративних), які надаються на платній основі – понад 10,6 млн грн тощо.

■ **Задля забезпечення дієвості, результативності та ефективності заходів державного фінансового контролю** органами Держаудитслужби вжито комплексних заходів, зокрема:

◀ з метою **мінімізації впливу** на діяльність підконтрольних об'єктів, водночас враховуючи найвагоміші можливі фінансові ризики зловживань з фінансово-бюджетними ресурсами, триває тенденція до зменшення кількості проведених заходів державного фінансового контролю – з 2,7 тисяч у 2016 році до майже 2,0 тисяч у 2018 році, тобто у **1,3 раза** (Рис. 1);

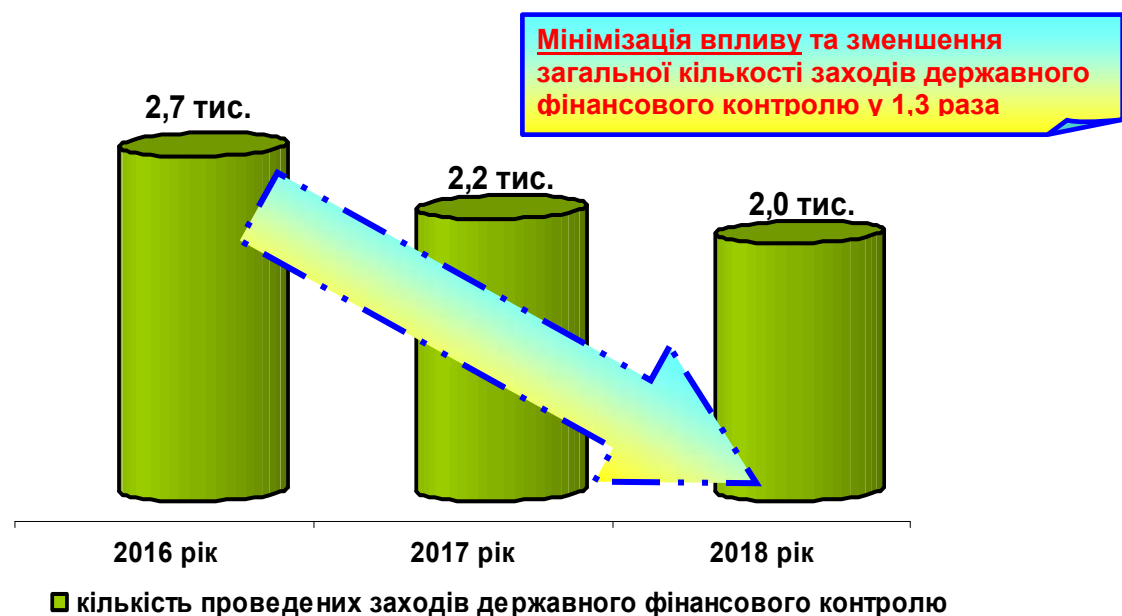

Рис. 1

◀ в умовах реформування системи державного фінансового контролю та, відповідно, акцентування основної уваги на попередженні та недопущенні порушень у фінансовій сфері продовжується **зростання частки аудитів** у загальній кількості заходів контролю (Рис. 2);

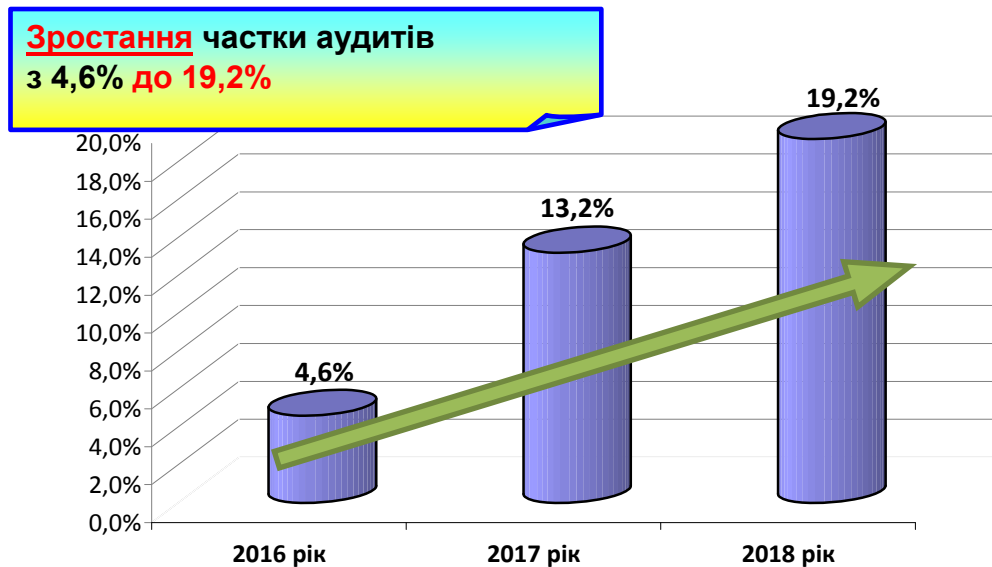

Рис. 2

◀ водночас **кількісне значення** таких заходів контролю (аудитів) збільшилось **втричі** (Рис. 3);

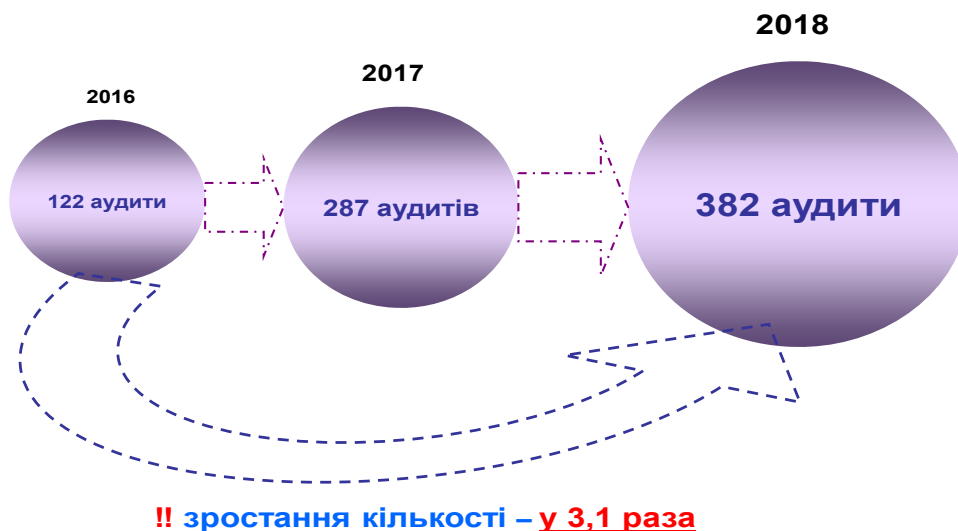

Рис. 3

◀ у розрахунку на 1 перевірений об'єкт обсяг охоплених контролем (ревізіями та перевітками) фінансових та матеріальних ресурсів у 2018 році становив понад **254,1 млн грн**, що на **8%** перевищує відповідний показник 2017 року (Рис. 4);

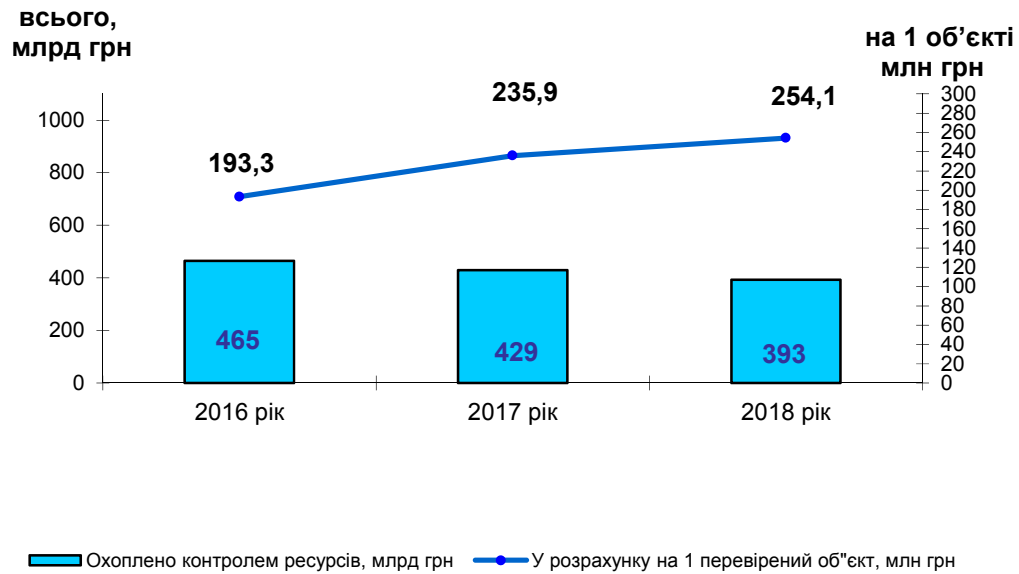

Рис. 4

▶ **результативність** ревізій та перевірок зросла майже **на 16%**: якщо за 2017 рік обсяг виявлених такими заходами втрат ресурсів у середньому **на один перевірений об'єкт** становив понад 1,2 млн грн, то за 2018 рік – майже 1,5 млн грн (Рис. 5);

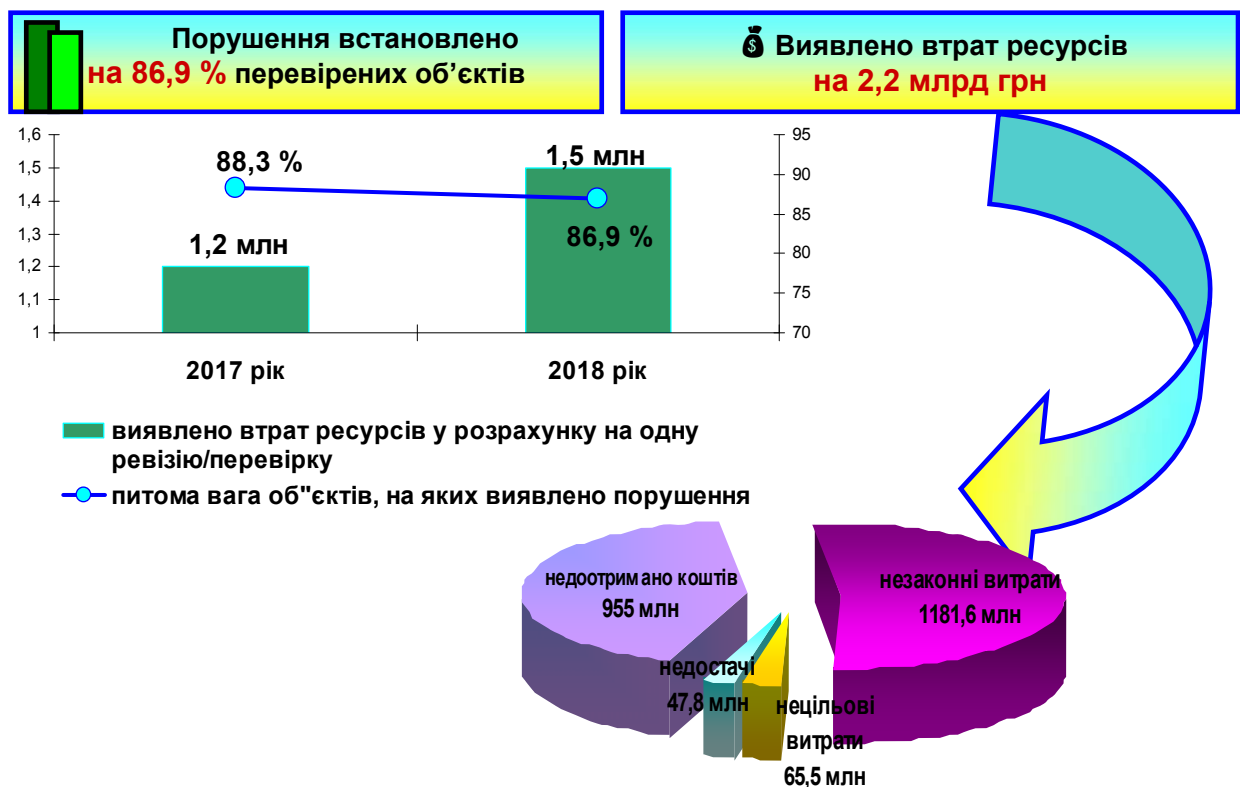

Рис. 5

▶ проводиться комплексна та системна **робота, спрямована на відшкодування втрат** фінансових і матеріальних ресурсів держави, установлених за результатами ревізій та перевірок (Рис. 6);

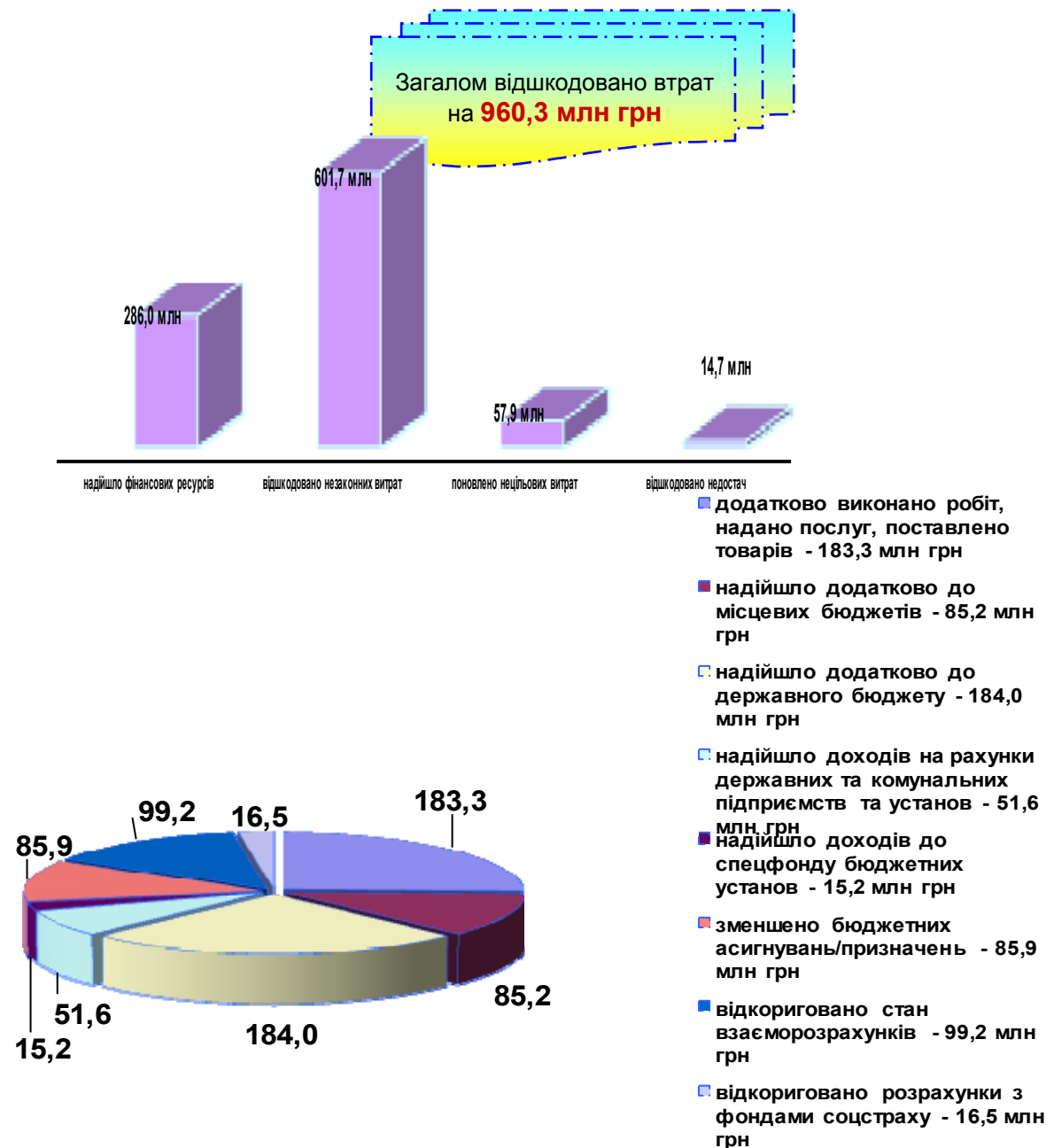

Рис. 6

▶ при цьому **рівень відшкодування та поновлення виявлених втрат** у 2018 році становив **42,7%**, що значно перевищує відповідні показники минулих років, а **сумове значення** обсягу відшкодованих втрат та забезпечених додаткових надходжень проти 2017 року збільшилося майже **на 22%** (Рис. 7);

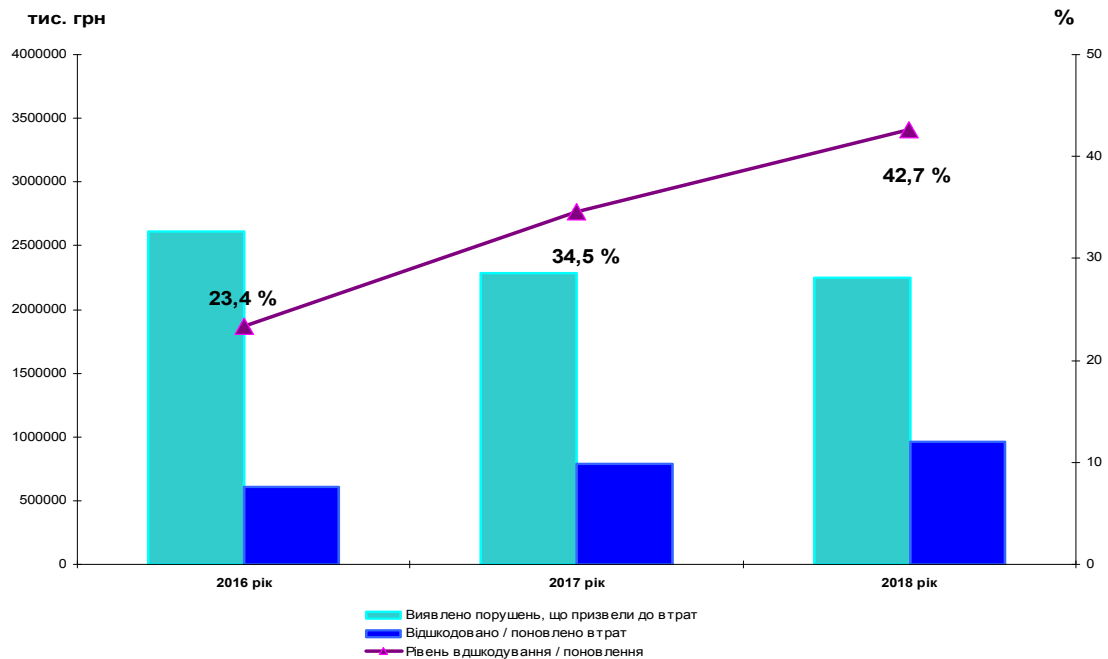

Рис. 7

▶ застосовано заходи впливу до винних осіб та фінансові санкції до об'єктів контролю, якими допущено порушення фінансово-бюджетної дисципліни (Рис. 8);

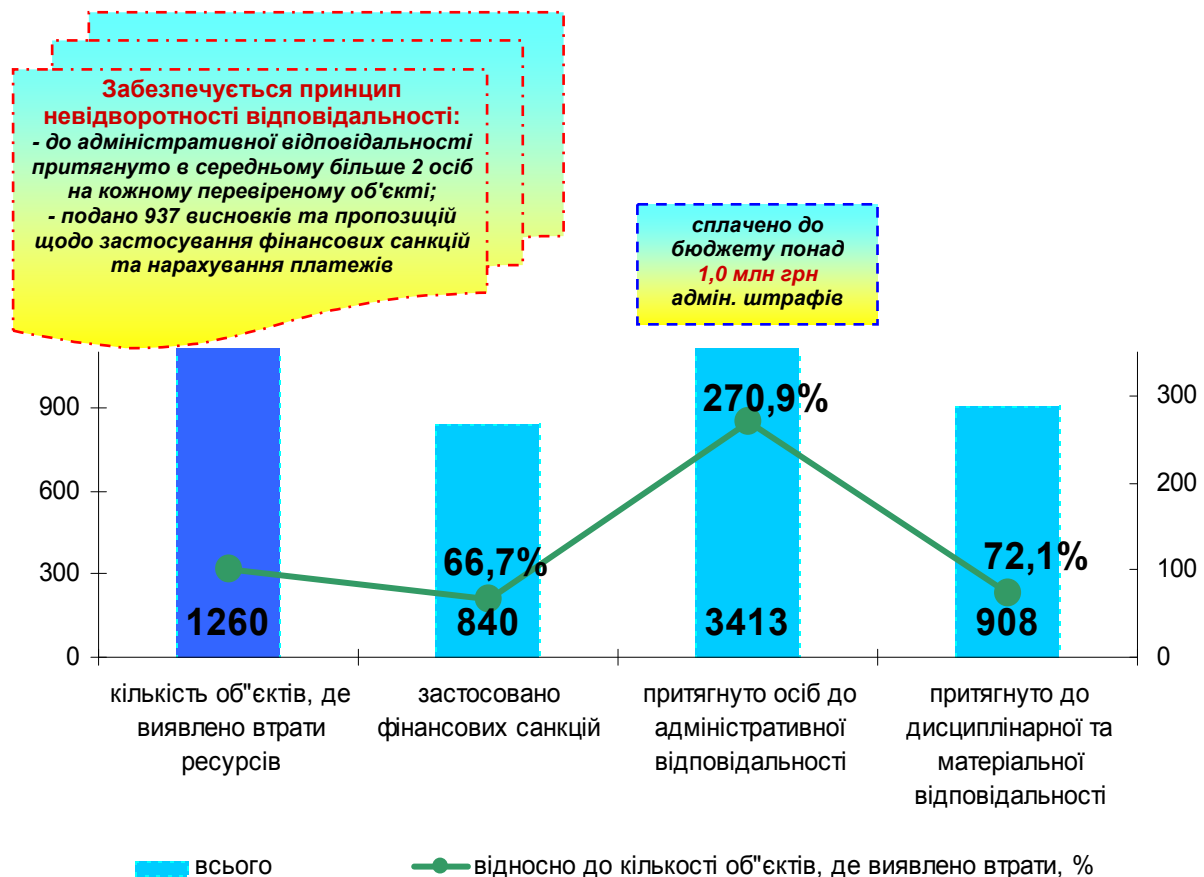

Рис. 8

◀ під час проведення державних фінансових аудитів у 2018 році охоплено дослідженням загалом **679,5 млрд грн** фінансових та матеріальних ресурсів, а відповідно **на один** такий контрольний захід в середньому припадає понад **1,7 млрд грн** (Рис. 9);

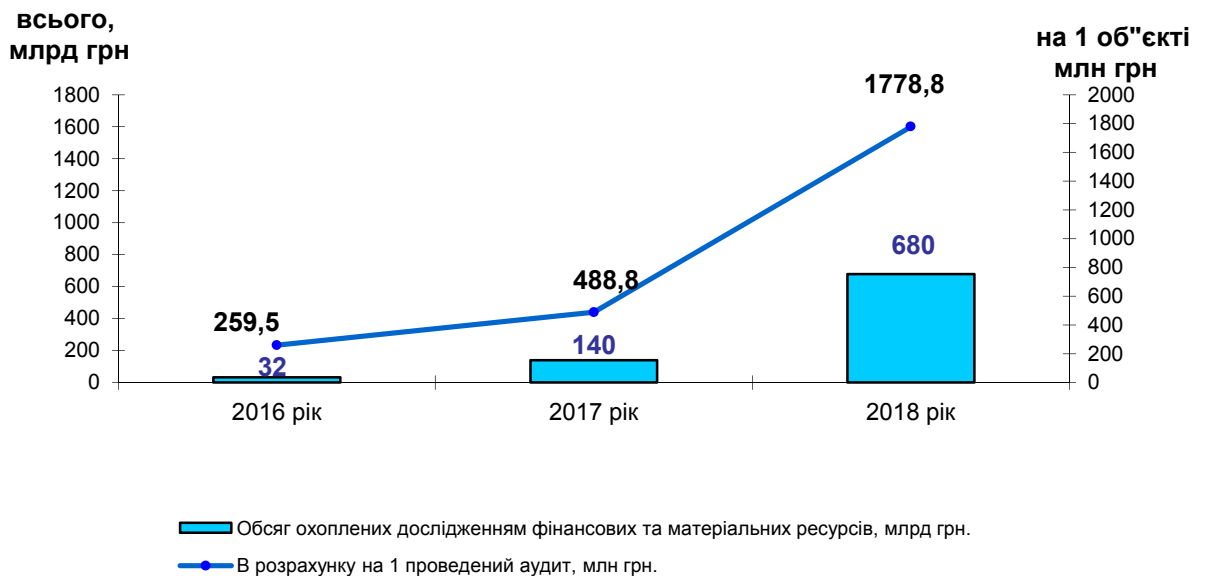

Рис. 9

◀ досягнуто суттєвої комплексності результатів державних фінансових аудитів – **виявлено порушень та недоліків** (в частині упущених вигод, неотриманих доходів, непродуктивних/зайвих витрат) в обсязі **15,9 млрд грн**, при цьому **упереджено потенційних втрат** через неефективні управлінські дії чи рішення керівників об'єктів аудиту та/або їх органу управління на **463,0 млн грн** (Рис. 10);

Рис. 10

◀ за результатами проведених упродовж 2018 року аудитів надано загалом **3,9 тис. пропозицій**, з яких майже 3,5 тис. **враховано**, або **88,7%** (Рис. 11);

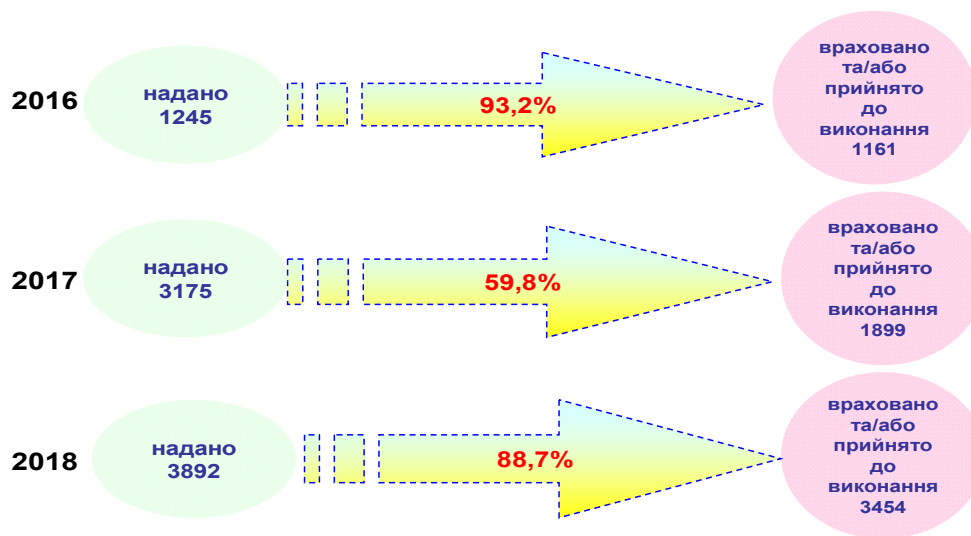

Рис. 11

■ **В** рамках здійснення системного контролю за усуненням виявлених заходами державного фінансового контролю недоліків і порушень, повнотою виконання вимог органів Держаудитслужби в частині відшкодування виявлених втрат та забезпечення персональної відповідальності посадових осіб за порушення фінансово-бюджетної дисципліни у 2018 році:

- подано **937** висновків та пропозицій щодо застосування **фінансових санкцій** до порушників фінансово-бюджетної дисципліни, з яких у **92** випадках призупинено бюджетні асигнування, у **680** – зупинено операції з бюджетними коштами, в **11** випадках прийнято вимог про повернення використаних не за цільовим призначенням сум субвенцій та коштів, наданих одержувачам бюджетних коштів, на **2,8 млн грн**, а також **57** об'єктам контролю – розпорядникам бюджетних коштів зменшено бюджетні призначення/асигнування на загальну суму **11,8 млн грн**;

- до **правоохоронних органів** передано **889** матеріалів ревізій та перевірок, своєю чергою правоохоронними органами за матеріалами проведених заходів державного фінансового контролю розпочато **523** досудових розслідування, долучено до кримінальних проваджень **453** матеріали таких заходів та вручено **261** письмове повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення;

- реалізуючи право на звернення до суду в інтересах держави, **пред'явлено 38 позовів** щодо відшкодування втрат фінансових і матеріальних ресурсів на загальну суму **8,4 млн грн**, а також **ініційовано 374 цивільні**

позови перед органами прокуратури, об'єктом контролю або його органом управління, іншим державним органом;

- до **Державної служби фінансового моніторингу** направлено **109** інформацій про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на суму майже **3,3 млрд грн**;

- за порушення фінансово-бюджетної дисципліни до **адміністративної відповідальності** притягнуто **3,4 тис. посадових осіб**, а загальна сума накладених адміністративних стягнень становила майже **1,2 млн грн**;

- до **дисциплінарної відповідальності** притягнуто **569 посадових осіб**, з яких **68** – звільнено із займаних посад, до **матеріальної** – **339 осіб**;

- за результатами ревізій та перевірок, якими виявлені порушення чинного законодавства, а також за результатами державних фінансових аудитів керівниками центральних і місцевих органів влади, підприємств, установ та організацій прийнято майже **1,9 тис. управлінських рішень**.

1.2. РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

Триває робота з реформування системи державного фінансового контролю у напрямі перетворення Державної аудиторської служби України на орган державного фінансового контролю європейського зразка.

Протягом 2018 року Держаудитслужбою розроблено низку нормативно-правових актів щодо основних напрямів розвитку системи державного фінансового контролю, удосконалення механізму проведення діючих видів державного фінансового аудиту, унормування та впровадження нових його видів модернізації контролю у сфері публічних закупівель (Рис. 12).

➤ Задля унормування та ідентифікації статусу органів Держаудитслужби розроблено проект Закону України **"Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю"**, який зареєстровано у Верховній Раді України 17 вересня 2018 р. за № 9086.

➤ Урядом схвалено **Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року**, якою визначено напрями і механізм розвитку системи державного фінансового контролю на державному, регіональному та місцевому рівні та посилення інституційної спроможності органів Держаудитслужби, а також **План заходів з її реалізації**.

➤ Зважаючи на прогалини законодавства щодо регулювання процесу організації і здійснення аудиту бюджетних програм, аудиту місцевих бюджетів, аудиту державних (регіональних) цільових програм, аудиту інвестиційних проектів, аудиту фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та потребу їх усунення і подальшого розвитку правового забезпечення таких видів аудиту, Держаудитслужба розробила:

- зміни до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 743;
- зміни до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 04 липня 2018 р. № 578;
- Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту інвестиційних проектів, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 р. № 740;

- Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 692;
- Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1147.

➤ З метою модернізації механізму здійснення контролю за публічними закупівлями та сприяння дотриманню замовниками законодавства у цій сфері розроблено зміни до Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 р. № 43, та Порядку проведення перевірок державних закупівель Державною фінансовою інспекцією та її територіальними органами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2013 р. № 631, які затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 р. № 659.

➤ Дбаючи про розвиток методологічного забезпечення у сфері контролю публічних закупівель на всіх стадіях закупівлі розроблено:

- форму висновку про результати моніторингу закупівлі та порядок його заповнення, які затверджено наказом Держаудитслужби від 23 квітня 2018 р. № 86, що зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 червня 2018 р. за № 654/32106;
- Методику визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх перелік та порядок застосування, які затверджено наказом Держаудитслужби від 11 вересня 2018 р. № 196, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2018 р. за № 1113/32565.

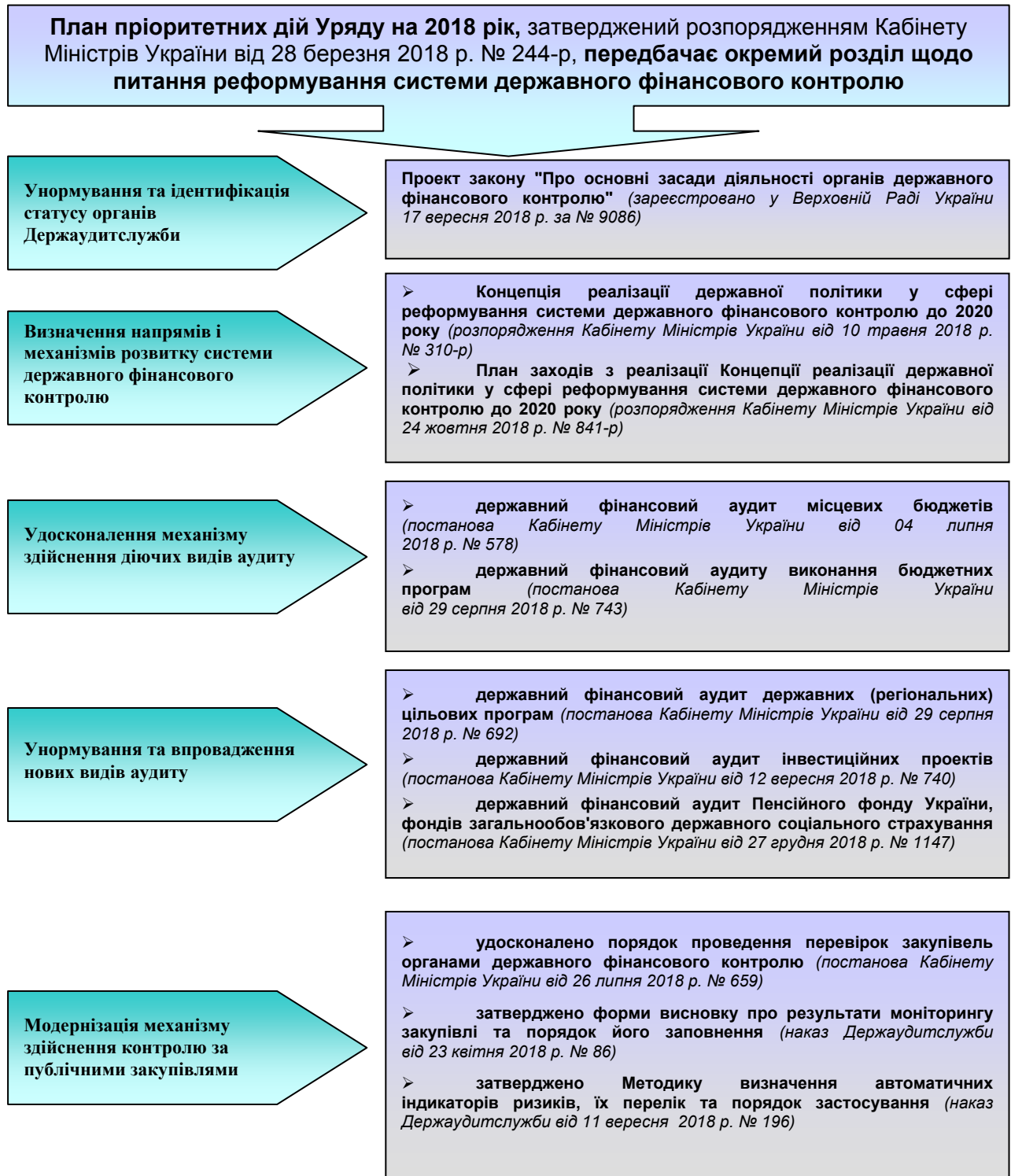

Рис. 12

Пріоритетними завданнями органів державного фінансового контролю у процесі реформування на 2019 рік визначено такі (Рис. 13):

➤ **Подальше реформування системи державного фінансового контролю на центральному, регіональному та місцевому рівні**, зокрема шляхом забезпечення виконання Плану заходів з реалізації Концепції реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 841-р, та здійснення заходів щодо прийняття Верховною Радою України **проекту Закону "Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю"**, спрямованих на унормування та ідентифікацію статусу органів Держаудитслужби та створення цілісної, ефективної та дієвої системи функціонування державного фінансового контролю в Україні.

➤ **Розбудова уніфікованої нормативно-методологічної бази, стандартизація державного фінансового аудиту та впровадження в діяльність Держаудитслужби нових видів та форм аудиту**, що базуватиметься, у тому числі, на розвитку та поглибленні співробітництва з інституціями ЄС, міжнародними організаціями та урядовими установами окремих іноземних держав.

➤ **Удосконалення та підвищення якості взаємодії та співробітництва органів, що здійснюють контроль**, зокрема шляхом прийняття Концепції розвитку інформаційного забезпечення у сфері контролю за управлінням та використанням державних (місцевих) ресурсів.

➤ **Розвиток методичного інструментарію у сфері контролю за використанням коштів ЄС в рамках угод транснаціонального співробітництва**, що здійснюватиметься шляхом напрацювання відповідної методики (стандарту).

➤ **Подальший розвиток та покращення якості державного фінансового контролю у сфері закупівель**, що забезпечуватиметься шляхом удосконалення функціональних можливостей державного фінансового контролю в електронній системі закупівель через автоматизацію моніторингу закупівель.

➤ **Формування та збереження високопрофесійного кадрового потенціалу органів Держаудитслужби** шляхом створення ефективної моделі розвитку та підготовки висококваліфікованих кадрів.

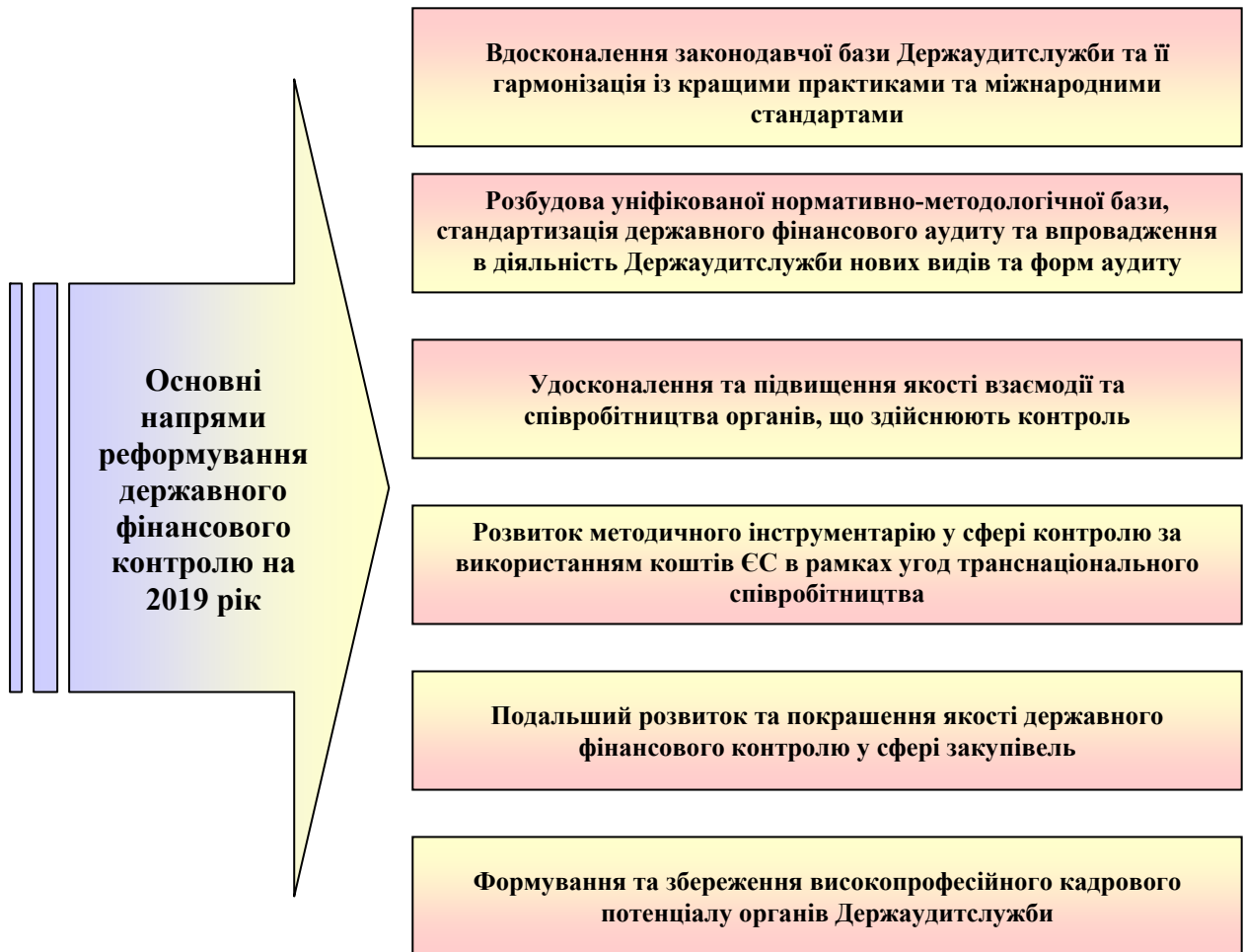

Рис. 13

1.3. СТАН ВИКОНАННЯ ДОРУЧЕНЬ УРЯДУ

Значну питому вагу із загального обсягу доручень, отриманих органами Держаудитслужби за 2018 рік, становили **доручення, скеровані Урядом** (Прем'єр-міністром та Віце-прем'єр-міністром України, міністром Кабінету Міністрів України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України) - **1225** із 1469, або **83,4%**.

На виконання зазначених доручень органами державного фінансового контролю проведено низку **масштабних заходів контролю за пріоритетними напрямками**, зокрема з питань:

§ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ

◀ На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. проведено **державний фінансовий аудит діяльності Державного концерну "Укроборонпром"** (далі – ДК "Укроборонпром", Концерн) за період з 01.07.2015 по 31.12.2017, результати якого виявили низку недоліків і упущень, що не сприяли ефективності управління як Концерном, так і підприємствами – учасниками, зокрема:

- два з трьох органів управління ДК "Укроборонпром" взагалі не здійснювали своїх повноважень (понад рік – Наглядова рада, понад два роки – Рада директорів), а єдиним органом управління Концерну був генеральний директор;

- дослідження господарської діяльності Концерну засвідчило повну залежність від внесків його учасників та неспроможність ДК "Укроборонпром" здійснювати витрати за рахунок доходів, не пов'язаних із надходженням цих внесків. Водночас Концерн не визначав єдиного підходу для встановлення розміру річного (квартального) внеску для всіх учасників, збільшуючи розміри внесків для одних учасників та, водночас, звільняючи інших від сплати;

- попри те, що основним доходом Концерну є внески його учасників, фонд оплати праці у 2016 році порівняно з 2015 роком збільшено майже удвічі. При цьому на підприємствах, які загалом перерахували внесків у 2015–2016 роках майже на 105 млн грн, середньомісячна заробітна плата у середньому становила від 5,7 тис. грн до 7,6 тис. грн, тоді як у Концерні – від 13,8 тис. грн до 24,8 тис. грн;

- тривале неузгодження питання щодо продовження дії договорів, неспроможність підприємств – учасників Концерну своєчасно повернути отриману фінансову допомогу (позику), звернення Концерну до судів щодо примусового стягнення заборгованості з підприємств – учасників Концерну, нарахування штрафних санкцій, пені тощо призвело до додаткових витрат підприємств – учасників на загальну суму понад 11 млн грн, що ускладнило і без того скрутний фінансовий стан;

- несвоєчасне повернення Концерном поворотної фінансової допомоги підприємствам – учасникам є підставою для нарахування останніми штрафних санкцій за договорами позик та, як наслідок, виникнення у Концерну зобов'язань в частині здійснення ним додаткових витрат;

- неприйняття будь-якого розпорядчого документа, який регламентував би порядок здійснення контролю за учасниками при відрахуванні частини прибутку (доходу), у тому числі в частині наданих пільг, створило умови, за яких відрахування учасниками Концерну до державного бюджету частини прибутку (доходу) здійснюється всупереч установленому законодавством порядку. Зокрема, ДП "Миколаївський авіаремонтний завод "НАРП" у 2016 році відрахування частини чистого прибутку до бюджету здійснило у заниженому розмірі, внаслідок чого державним бюджетом недоотримано доходів на 38,3 млн грн;

- відсутність обмежень розміру комісійної плати та витрат комісіонера, що можуть бути відшкодовані за рахунок комітентів, дало змогу спецекспортерам, користуючись монопольним становищем, передбачити в договорах комісії розмір комісійної плати та відшкодування витрат за рахунок цих комітентів на власний розсуд, що призводить до необґрунтованих додаткових витрат його учасників (зокрема ДП "НВК "Фотоприлад" – на суму 10,2 млн грн, ДП "Миколаївський бронетанковий завод" – на суму 609,6 тис. грн);

- комісіонери здійснювали за власною ініціативою резервування отриманої виручки, що давало змогу їм протягом тривалого часу (від місяця до 4,5 року) користуватися коштами. Зокрема, ДК "Укрспецекспорт" не перераховано вчасно кошти ДП "Львівський державний авіаційно-ремонтний завод" на суму 54,9 млн гривень.

◀ Відповідно до доручення Кабінету Міністрів України щодо реалізації положень Воєнної доктрини України проведено **заходи державного фінансового контролю на державних підприємствах Державного концерну "Укроборонпром"** (далі – ДК "Укроборонпром", Концерн): Миколаївському бронетанковому заводу (далі – ДП "МБТЗ"), Житомирському бронетанковому заводу (далі – ДП "ЖБТЗ"), Харківському бронетанковому заводу (ДП "ХБТЗ"), Київському бронетанковому заводу (далі – ДП "КБТЗ") та Шепетівському ремонтному заводу (далі – ДП "ШРЗ"), якими встановлено таке:

- несвоєчасне виконання зобов'язань ДП "КБТЗ" та ДП "МБТЗ" за контрактами державного оборонного замовлення в частині строків постачання продукції (робіт, послуг) оборонного призначення призвело до застосування військовими формуваннями права на штрафні санкції на загальну суму 10,6 млн грн;

- недотримання зазначеними підприємствами договірних умов, накопичення дебіторської заборгованості тощо призвело до втрати активів на загальну суму понад 20,3 млн грн;

- брак дієвого контролю за виконанням наказу ДК "Укроборонпром" щодо переведення підприємств – учасників Концерну на обслуговування до державних банківських установ зумовив відволікання з обігу ДП "МБТЗ"

коштів на суму 26,4 млн грн через їх неповернення з березня 2015 року ПАТ "Банк "Київська Русь", яке віднесене до категорії неплатоспроможних та перебуває в стані припинення;

- через невключення до переліку (реєстру) акцептованих вимог кредиторів під час ліквідації ПАТ "Банк "Фінанси та кредит" є ризик неповернення ДП "ШРЗ" 21,3 млн грн, розміщених на депозитних рахунках у цьому банку;

- приймаючи на тимчасове безоплатне зберігання військове майно, державні підприємства здійснили витрати на охорону, сплату податку на землю тощо на загальну суму 6,8 млн грн, при цьому не забезпечивши належного зберігання військового майна. Військове майно зберігається на відкритих майданчиках, відбувається корозія металу, руйнування складових бронетехніки тощо, через що воно стає непридатним для подальшого використання;

- ДП "ХБТЗ" надало послуги з ремонту засобів військового призначення у місцях розташування військової техніки на загальну суму 1,7 млн грн, які фактично не оплачено;

- підприємствами не забезпечено повне оформлення прав постійного користування на земельні ділянки, прав власності на об'єкти нерухомості та не внесено відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

§ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА СОЦЗАХИСТУ

◀ **Перевірки у складі робочих груп (комісійні перевірки) наявності лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я**, які проводилися у структурних підрозділах з питань охорони здоров'я обласних та Київської міської державних адміністрацій на виконання доручення Кабінету Міністрів України, засвідчили таке:

- на час проведення перевірок 178 закладів охорони здоров'я в семи регіонах України, через відсутність у деяких випадках технічної можливості та невиконання окремими керівниками закладів доручень місцевих органів виконавчої влади, не розміщують на офіційних веб-сайтах та/або єдиному ресурсі eliku.in.ua інформації про наявні у них залишки лікарських засобів та медичних виробів, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів;

- в 11 регіонах облдержадміністраціями та структурними підрозділами з питань охорони здоров'я не забезпечено належного контролю за щотижневим оновленням інформації про залишки ліків та медичних виробів, через що 247 закладів охорони здоров'я цих регіонів не оновлювали відповідної інформації, що унеможливило отримання громадянами достовірних даних про наявність необхідних ліків;

- у 105 закладах охорони здоров'я встановлено невідповідність фактичних залишків лікарських засобів та медичних виробів інформації про їх наявність, яка відображена на веб-сайтах, на загальну суму близько 164,6 млн гривень;

- постачання у централізованому порядку в окремі регіони України імунобіологічних препаратів (вакцин) для профілактики різних захворювань не у відповідності до реальної потреби призвело до утворення у деяких областях

значних їх залишків, які можуть бути не використані у межах терміну придатності. У деяких випадках частина вакцин для профілактики деяких захворювань буде знищена через закінчення терміну придатності;

- нерівномірне постачання у регіони препаратів для лікування хворих на туберкульоз та неврахування МОЗ України під час закупівлі та розподілу в регіони ліків зміни протоколів лікування туберкульозу призвело до утворення значних залишків окремих препаратів, а також до відсутності нових препаратів, які необхідні для лікування за новими протоколами;

- унаслідок закупівлі у 2016-2018 роках МОЗ України на підставі угод із спеціалізованими організаціями не оригінальних (загальновідомих) імуносупресивних препаратів, а генеричних імуносупресивних препаратів, що не користуються довірою серед осіб, яким проведено трансплантації, на сьогодні в більшості регіонів утворився залишок цих препаратів через відмову пацієнтів від їх отримання;

- відсутність у 2018 році графіків поставок в регіони медикаментів та медичних виробів, проведення їх централізованого постачання за заявками регіонів, сформованих на 2015-2017 роки, а не за потребою 2018 року, призвели до відсутності в окремих регіонах частини необхідних препаратів та, як наслідок, неотримання громадянами відповідного лікування.

◀ **Ревізією окремих питань діяльності Міністерства охорони здоров'я України** (далі – МОЗ, Міністерство) за період з 01.01.2014 по 01.10.2017 встановлено порушення фінансової дисципліни, які свідчать про проблеми під час виконання МОЗ функцій головного розпорядника та відповідального виконавця бюджетної програми 2301400 "Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру", а саме:

- Міністерством, як відповідальним виконавцем зазначеної бюджетної програми, не проведено належного моніторингу рівня забезпеченості закладів охорони здоров'я, перерозподілу або заміни залишку лікарських засобів (виробів медичного призначення), термін придатності яких був обмежений, що призвело до псування (знищення) лікарських засобів і виробів медичного призначення на загальну суму 17,4 млн гривень;

- під час здійснення закупівель лікарських засобів через міжнародну спеціалізовану організацію Представництво дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) МОЗ України зайво сплатило комісійного збору на загальну суму 917,7 тис. гривень.

◀ За результатами **ревізій окремих питань діяльності Пенсійного фонду України та 28 його територіальних органів** щодо призначення, нарахування та виплат пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та ветеранам ліквідації аварії на ЧАЕС, встановлено порушень, що призвели до матеріальної шкоди (збитків), на суму 3,4 млн грн, з них:

- призначено та виплачено пенсії громадянам у зв'язку із втратою годувальника та щомісячну компенсацію сім'ям за втрату годувальника на загальну суму 1,6 млн грн за відсутності експертних висновків щодо зв'язку смерті з впливом іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС;

- нараховано та виплачено особам пенсійних виплат на загальну суму 1,0 млн грн за посвідченнями, що були скасовані Комісією із спірних питань визначення статусу особи, яка брала участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

§ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

◀ На виконання доручень Кабінету Міністрів України, спільно із Державною фіскальною службою, Держекоінспекцією, Держгеокадастром та Національною поліцією України проведено **перевірки державних підприємств, які належать до сфери управління Держлісагентства, та інших суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з вирубуванням лісів та експортом лісоматеріалів**, якими зокрема встановлено:

- факти, які опосередковано можуть свідчити про реалізацію на експорт ділової деревини (сортних пиломатеріалів) під виглядом технологічної сировини, що дозволило суб'єктам господарювання недержавної форми власності придбати таку деревину за заниженою ціною та реалізувати її на експорт на більш як 92 млн грн;

- випадки внесення лісгоспами недостовірних даних до супровідних документів, що надало їм змогу, попри законодавчі заборони, експортувати необроблену деревину. Наприклад, ДП "Берегометське лісомисливське господарство" (Чернівецька область) у 2018 році здійснило митне оформлення на експорт деревини паливної у вигляді колод, проте за інформацією уповноважених органів Румунії це підприємство фактично здійснювало митне оформлення необроблених лісоматеріалів, заборонених для експорту;

- факти здійснення експорту лісоматеріалів з ознаками фіктивності. Зокрема, як встановили органи ДФС, одним із контрагентів-нерезидентів ЄС "Тур" (Волинська область) є фірма "LINEHEAVEN SALES LP" (Канада), якій у 2017-2018 роках експортовано 885 м³ лісоматеріалів на 2,4 млн грн. Водночас за інформацією компетентних органів Канади діяльність зазначена фірма у країні не здійснює, а за адресою зазначеною як місце здійснення її діяльності, розташовується значна кількість фіктивних компаній.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В ОКРЕМИХ СФЕРАХ ТА ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

2.1. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ В АГРАРНІЙ ГАЛУЗІ ТА СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

◀ Державним фінансовим аудитом виконання Державним агентством водних ресурсів України (далі – Держводагентство, Агентство) бюджетних програм за період з 01.01.2015 по 31.03.2018 засвідчено, що неналежний рівень управління водогосподарськими організаціями, незначний обсяг фінансування та інші фактори не дали змогу Агентству виконати низку покладених на нього функцій і завдань, зокрема:

- починаючи з 2015 року не здійснювався розвиток та функціонування системи протипаводкового захисту на території Закарпатської області, не проведено жодних робіт з будівництва та реконструкції дамб та берегоукріплювальних споруд, що призвело до катастрофічних наслідків – під час паводків у грудні 2017 року лише системі Держводагентства завдано збитків (розрахунково) на суму 94,4 млн грн. При цьому потреба в коштах на відновлення пошкоджених та зруйнованих об'єктів сягає понад 327,6 млн грн;

- не створено належного захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, комплексного протипаводкового захисту в басейнах річок Дністер, Прут, Серет, Тиса та комплексної системи протипаводкового захисту;

- невідновлення водогосподарської мережі впродовж кількох десятиліть (обладнання закуповувалося з 1960 по 1984 роки) та не проведення ремонтів всієї інженерної інфраструктури меліоративних систем України призводить до збільшення з кожним роком кількості насосних станцій, які не працюють, а відтак – до зменшення фактичної площі зрошуваних земель. Із загальної кількості наявних 1170 насосних станцій зрошувальних систем виведено з експлуатації через різні причини 597 (або 51%), тобто половина меліоративного комплексу;

- Агентство спрямовувало значні кошти державного бюджету на утримання непрацюючих насосних станцій, що своєю чергою призвело до неефективного використання коштів на загальну суму понад 117 млн грн;

- попри те, що одним з соціально значущих питань є забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів (наразі близько 1,3 тис. сіл України користуються привізною водою), Держводагентство протягом останніх п'яти років вказаний напрямок взагалі не фінансувало та, відповідно, заходів з пошуку джерел підземних вод і штучного поповнення таких запасів не здійснювало.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання бюджетних програм Національною академією аграрних наук України** (далі – НААН, Академія) за період 2015-2017 роки та I півріччя 2018 року виявлені окремі недоліки в частині використання бюджетних коштів, спрямованих на розвиток аграрної науки, проведення наукових досліджень тощо, зокрема:

- неповне впровадження завершених наукових розробок Академії, на які загалом було використано 7,5 млн грн, не сприяло розвитку вітчизняної науки, задоволенню потреб держави та суспільства;

- виключення у 2017 році НААН з програм наукових досліджень 78 фундаментальних та прикладних завдань після завершення першого етапу їх проведення (на їх виконання вже було використано 8,3 млн грн) не сприяло ефективному їх використанню та розв'язанню актуальних проблем аграрного виробництва, розвитку селекції, насінництва та новітніх технологій вирощування сільськогосподарської продукції;

- недосконалість нормативно-правової бази та неефективні управлінські рішення стосовно провадження науковими установами Академії своєї діяльності не сприяли збільшенню їх власних надходжень, розрахункові резерви яких становили понад 33,3 млн гривень.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ

◀ Ревізією діяльності державного підприємства "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" та його відокремлених підрозділів (далі – ДП "НАЕК "Енергоатом", Компанія) за період з 01.03.2016 по 30.06.2018 виявлено фінансових порушень, що призвели до втрат фінансових ресурсів, на суму **27,2 млн грн**, а також встановлено низку чинників, що негативно впливають на діяльність Компанії, зокрема:

- заборгованість ДП "Енергоринок" за придбану електроенергію, яка накопичується з 2000 року (на 30.06.2018 заборгованість становила понад 12,1 млрд грн, а це близько 30% річних доходів від реалізації електричної енергії), призводить до дефіциту обігових коштів ДП "НАЕК "Енергоатом", що, як наслідок, негативно впливає на енергетичну безпеку держави загалом;

- через недостатність обігових коштів Компанія стала суттєво залежати від зовнішніх кредиторів, заборгованість перед якими на 30.06.2018 становила 19,7 млрд грн (довгострокові та короткострокові кредити) та щодо якої є ризик несвоєчасного погашення. При цьому витрати на обслуговування зазначених кредитів (сплата відсотків за їх користування, комісійні та інші витрати) лише у обривізованому періоді становили 5,7 млрд грн;

- через відсутність визначених законодавством напрямів використання вивільнених 35% чистого прибутку (доходу) Компанії (з 2018 року частина чистого прибутку Компанії, що підлягає перерахуванню до держбюджету, визначена у розмірі 40% проти попередніх 75%), ДП "НАЕК "Енергоатом" за І півріччя 2018 року не здійснило нарахування та використання зазначеної частини чистого прибутку, що вплинуло на зменшення величини непокритих збитків та збільшення величини власного капіталу на 01.07.2018 на суму 1,1 млрд грн;

- відокремленим підрозділом "Южно-Українська АЕС" не проведено претензійно-позовної роботи щодо стягнення боргу з ТОВ "Енергомаш (Київ)", який списано за рахунок резерву сумнівних боргів, що призвело до втрати дебітора у зобов'язаннях на суму 20,6 млн грн та відповідних збитків;

- відокремленим підрозділом "Южно-Українська АЕС" через неукладання договору на водовідведення та скидання стічних вод з КП "Теплопостачання та водно-каналізаційне господарство" здійснено зайву оплату зазначених послуг за завищеним тарифом (застосовано п'ятикратний розмір) на суму 1,6 млн грн;

- відокремленим підрозділом "Южно-Українська АЕС" проведено оплату ПрАТ "Юженергобуд" за відновні роботи з ліквідації протікань будівлі Ташлицької гідроакумуючої електростанції на суму 15,2 млн грн та послуги з охорони об'єктів на суму 1,6 млн грн, які не передбачені проектно-кошторисною документацією, а також за відсутності у вказаного товариства ліцензії на провадження охоронної діяльності.

◀ **Ревізією діяльності державного підприємства "Регіональні електричні мережі" та його філій** (далі – ДП "РЕМ", Підприємство) за період з 13.11.2008 по 31.12.2017 встановлено порушень, що призвели до збитків на загальну суму **466,0 млн грн**, зокрема:

- внаслідок постачання ДП "РЕМ" протягом лютого-квітня 2015 року електроенергії невизначеним споживачам безоплатно за відсутності укладених договорів та оформлених актів щодо фактично використаної електроенергії безповоротно втрачено активів на 447,1 млн грн;

- непроведення у межах терміну позовної давності роботи зі споживачами електроенергії щодо погашення відповідної дебіторської заборгованості призвело до визнання її безнадійною та списання з балансу Підприємства, що спричинило втрати активів та збитки ДП "РЕМ" на суму 15,8 млн грн;

- внаслідок непроведення Луганською філією претензійно-позовної роботи щодо стягнення з ТОВ "ДВ Нафтогазовидобувна Компанія" дебіторської заборгованості за реалізовану електроенергію Підприємству завдано збитків на суму 1,4 млн грн;

- за наявності власної юридичної служби ДП "РЕМ" здійснювалася закупівля юридичних послуг у ТОВ "Юридична Компанія "Апріорі-Лекс" (представництво інтересів замовника у суді), на оплату яких витрачено загалом 2,8 млн гривень.

2.3. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ В ОБОРОННІЙ ГАЛУЗІ

◀ Ревізіями окремих питань діяльності Міністерства оборони України (далі – Міністерство, Міноборони, МОУ) та **27 об'єктів, що належать до його сфери управління** (територіальних квартирно-експлуатаційних управлінь, відділах та частинах – далі КЕУ, КЕВ, КЕЧ), за 2016-2017 роки та I квартал 2018 року встановлено фінансових порушень, що призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів, на суму **88,1 млн грн**, а також інших недоліків у фінансово-господарській діяльності, зокрема:

- встановлено факти використання юридичними та фізичними особами без дозволів Міністерства земель оборони загальною площею 52016,2 га (самовільне зайняття), з якої нормативно-грошова оцінка проведена лише на 1873,7 га (або 3,6%), а відсутність правоустановчих документів на земельні ділянки призводить до безповоротної їх втрати: по КЕВ м. Полтава – самовільне захоплення та вилучення земель загальною площею 747,3 га на суму 741,9 млн грн, по КЕВ м. Хмельницький – 278,5 га на суму 571,0 млн грн, КЕВ м. Харків – 797,5 га на суму 333,9 млн грн;

- понад 1,3 тис. будівель та споруд, які перебувають в обліку в КЕВ (КЕЧ), у незадовільному стані (зруйновані, напівзруйновані, мають пошкодження стін, фасаду, покрівлі, перекриття тощо), технічний стан цих будівель і споруд з кожним роком погіршуються, у деяких випадках видатки на охорону цих містечок перевищують вартість майна, що охороняється;

- у військовому містечку № 99 (КЕВ м. Вінниця) з 2018 року розміщено особовий склад підрозділів 95-ї окремої аеромобільної бригади, який вимушено проживає у наметах через відсутність придатних для проживання умов;

- натомість під час будівництва військових містечок в с. Улянівка (Миколаївська область) та у містах Одеса та Київ підрядними організаціями завищено вартість виконаних робіт на суму 9,2 млн грн;

- через відсутність у тендерній документації і договорах закупівлі жорстких вимог щодо відповідальності суб'єктів господарювання за суми забезпечення договору, застосування штрафних санкцій за невиконання або несвоєчасне виконання зобов'язань або за порушення вимог якості, заборони укладання договорів через посередників тощо упродовж 2016-2017 років судами винесено рішень на користь суб'єктів господарювання, а не Міноборони, на загальну суму 62,1 млн грн, незважаючи на вимогу до учасників надавати забезпечення тендерної пропозиції та забезпечення виконання договору;

- банківські установи відмовили МОУ у перерахуванні банківської гарантії за 45 вимогами на загальну суму 90,4 млн грн, мотивуючи це своєю позицією щодо відсутності факту недотримання суб'єктами господарювання умов договорів;

- при недотриманні ТОВ "Трейд Коммодіті" строків постачання пально-мастильних матеріалів до військової частини А1361 Міністерство не

використало права на отримання банківської гарантії у ПАТ "БАНК ВОСТОК" на загальну суму 8,5 млн грн;

- встановлено випадки постачання до Збройних Сил України неякісного вугілля та димової суміші на загальну суму 9,0 млн грн;

- суб'єкти господарювання не забезпечують виконання договорів щодо повноцінного харчування військовослужбовців, зривають поставки продуктових наборів (4-5 місяців), скорочують терміни придатності продуктів, не надають інформації щодо фактичної собівартості наданих послуг з харчування тощо.

2.4. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ, ІНФРАСТРУКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА ЗВ'ЯЗКУ

◀ Ревізією діяльності публічного акціонерного товариства "Українська залізниця" та його 23 філій (далі – ПАТ "Укрзалізниця", Товариство) за період з 01.06.2016 по 31.12.2017 встановлено фінансових порушень, що призвели до збитків, на суму **252,8 млн грн**, а також інших недоліків щодо фінансово-господарської діяльності, зокрема:

- суттєвим негативним фактором в діяльності ПАТ "Укрзалізниця" залишається його залежність від залучених кредитних ресурсів, обслуговування яких лише за обривізований період коштувало Товариству 7,6 млрд грн, а кредитна заборгованість на кінець 2017 року становила 36,4 млрд грн. При цьому непогашення у 2017 році заборгованості перед ПАТ "Промінвестбанк" (за наявності фінансових можливостей) зумовило звернення банку із позовом до суду, що має наслідком стягнення не лише кредитної заборгованості на суму 155,5 млн дол. США, а й штрафних санкцій майже на 1 млрд грн. Зазначене призведе до зменшення чистого прибутку Товариства і, відповідно, суми сплати дивідендів до держбюджету;

- у ревізійному періоді ПАТ "Укрзалізниця" втратило активи на суму 227,1 млн грн через сплату штрафних санкцій на користь приватних структур, внаслідок чого Товариству заподіяно матеріальної шкоди на суму 180,6 млн грн. Зокрема, з ПАТ "Укрзалізниця" в судовому порядку стягнуто на користь ТОВ "Вог Аеро Джет" 107 млн грн штрафних санкцій за договорами позики дизельного палива, укладеними з філією Товариства "Центр забезпечення виробництва" (далі – Філія "ЦЗВ"). При цьому штрафні санкції на суму 60 млн грн нараховані та стягнуті за той період, коли у Філії "ЦЗВ" були чинні договори з цим же товариством на поставку дизельного палива та наявна фінансова спроможність щодо його закупівлі. Проте посадові особи Філії "ЦЗВ" не забезпечили придбання та повернення дизельного палива, чим заподіяли ПАТ "Укрзалізниця" матеріальної шкоди. Крім того, ТОВ "Інтертопресурс" стягнуло з Товариства інфляційних втрат та 3% річних на загальну суму 115 млн грн за порушення Філією "ЦЗВ" умов договорів поставок та факторингу в частині несвоєчасного погашення заборгованості за наявної фінансової спроможності;

- прийняття безпідставного рішення щодо встановлення працівникам Донецької та Луганської дирекції регіональної філії "Донецька залізниця" матеріальної допомоги за відшкодування військового збору у розмірі 1,5% призвело до збитків Товариству загалом на 13,8 млн грн (виплата допомоги та ЄСВ). Також встановлено факти незаконної виплати членам правління ПАТ "Укрзалізниця" премій на суму 2,2 млн грн (з нарахуваннями) через їх встановлення неправомочними рішеннями наглядової ради;

- неналежний контроль за виконанням генпідрядниками будівельно-монтажних робіт та наданих послуг призвів до завищення їх обсягів та вартості на загальну суму 6,2 млн грн;

- невжиття у межах терміну позовної давності належних заходів щодо своєчасного стягнення дебіторської заборгованості з контрагентів спричинило втрату боржників у зобов'язаннях на загальну суму 12,7 млн грн та заподіяння відповідних збитків Товариству;

- допущення порушень законодавства у сфері публічних закупівель в частині збільшення ціни в чинних договорах поставок товарів призвело до здійснення зайвих витрат та заподіяння збитків ПАТ "Укрзалізниця" на суму 5,4 млн грн. Крім того, встановлено факти укладання договорів без проведення процедур закупівель на загальну суму 9,6 млн грн та факти поділу предмета закупівлі, наслідком яких є уникнення міжнародних торгів.

◀ **Державним фінансовим аудитом діяльності державного підприємства "Адміністрація морських портів України"** (далі – ДП "АМПУ", Підприємство) за період з 01.05.2015 по 01.12.2017 встановлено низку факторів (зовнішні та внутрішні), що негативно вплинули на фінансово-господарську діяльність Підприємства, зокрема:

- наразі не визначено межі територій морських портів, не створено національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, та не розроблено методики визначення розмірів ставок портових зборів для кожного морського порту, що передбачено Законом України "Про морські порти України", тобто протягом майже 6 років з дати його прийняття. Водночас регулювання розміру портових зборів шляхом надання знижок не є прозорим механізмом створення конкурентоспроможних рівних умов для всіх суб'єктів господарювання та не запобігає виникненню ризиків надання преференцій;

- Іллічівська філія через стягнення портових зборів з поромів Geroite на Sevastopol та Geroite на Odessa (прапор суден – Болгарія) як із суден групи Б замість віднесення їх до групи А втратила можливість отримання 3,6 млн дол. США (91,4 млн грн);

- неврегульованість на рівні Мінінфраструктури та Фонду держмайна питання розірвання господарських договорів на користування гідротехнічними спорудами (наразі впроваджено послугу із забезпечення доступу портового оператора до причалу) призвела до втрати можливості додаткового отримання Южненською філією доходів на 97,5 млн грн;

- через прийняття керівництвом Миколаївської філії у липні 2013 року управлінських рішень щодо укладання з портовими операторами безстрокових договорів сервітуту на завідомо не вигідних умовах втрачено правові підстави та можливість стягнення з портових операторів доходів за доступ до причалів на суму 195 млн грн;

- на вкрай низькому рівні була ефективність здійснення капіталовкладень Одеської філії: будівництво об'єктів не виконувалося у встановлені строки, супроводжувалося низкими судових справ, значним здорожчанням об'єктів через перероблення проектів, несвоєчасним виконанням або невиконанням умов договорів, що призвело до знецінення авансів, не повернутих підрядниками (ПАТ "Чорномортехфлот", ТОВ "Мостобудівельний загін № 73" та ТОВ "Чорноморінвестгруп"), на суму 44,8 млн грн;

- Іллічівська філія у 2017 році перерахувала Профспілці робітників морського транспорту морського порту Чорноморськ коштів на суму 70 млн грн на фінансування заходів з будівництва мостового переходу через Сухий лиман, що не відповідає напрямам діяльності профспілки;
- невиконання компанією "Інтернешнл Порт Сервісіз Лімітед" рішення суду призвело до недоотримання Одеською філією коштів на суму 44,5 млн грн;
- Миколаївською філією здійснено капіталовкладення у будівництво причалів № 6, № 7, № 31 на суму 31 млн грн при тому, що філія не має документального підтвердження права власності на зазначені об'єкти, а операційна акваторія причалів № 6, № 7 взагалі не входить до меж акваторії Миколаївського морського порту, а перебуває у віданні філії "Миколаївський річковий порт" АСК "Укррічфлот";
- у період з листопада 2016 по травень 2017 року керівному складу ДП "АМПУ" нараховано та виплачено заробітної плати у завищених розмірах на загальну суму 40,5 млн грн тощо.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання бюджетних програм Державним агентством автомобільних доріг України** (далі – Укравтодор) у 2015-2017 роках досліджено використання близько 60 млрд грн, з яких майже 29 млрд грн було спрямовано обласним службам автомобільних доріг (далі – САД) для проведення ремонтно-будівельних робіт, та встановлено таке:

- на замовлення САД в Миколаївській області підрядна організація протягом 2017 року здійснювала ремонт автомобільної дороги Н-11 Дніпропетровськ – Миколаїв, під час якого використовувався бітум без жодних сертифікатів відповідності, інших необхідних документів (вартість використаної суміші 65 млн грн);
- через неналежне виконання у 2017 році договірних зобов'язань підрядною організацією перед САД в Луганській області під час виконання поточного середнього ремонту на ділянці Н-26 Чугуїв – Мілове відбулося повне руйнування основи дорожнього полотна площею понад 22 тис. м², на яку витрачено 5,3 млн грн, що унеможливило завершення розпочатих робіт;
- встановлені численні випадки відсутності контролю температурного режиму асфальтобетонної суміші працівниками технічного нагляду обласних САД під час укладення асфальтобетонної суміші;
- Укравтодор не вжив достатніх заходів щодо ефективного та раціонального використання коштів, залучених від міжнародних фінансових організацій. Зокрема, внаслідок неякісної підготовки у попередні роки та, відповідно, поточної реалізації інвестиційних проектів "Покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг на підходах до міста Києва", "Другий проект покращення автомобільних доріг та безпеки руху" та "Проект розвитку дорожньої галузі" простежується постійне перенесення остаточних термінів їх завершення, оскільки до початку їх реалізації не розроблено та не затверджено проектно-кошторисної документації, не вирішено питання придбання земельних ділянок, на яких планувалося

будівництво, не здійснено належного контролю за виконанням підрядними організаціями контрактних зобов'язань тощо;

- загалом ревізіями САД встановлено фінансових порушень в частині неналежного виконання ремонтно-будівельних робіт, завищення їх вартості, а також завищення вартості матеріалів, експлуатації машин та механізмів тощо на суму 190 млн грн;

- водночас існує проблема в частині оплати виконаних у попередні роки ремонтно-будівельних робіт, які обласними САД не прийняті та, відповідно, не оплачені (зокрема через брак фінансування). Загалом за 2015-2017 роки на підставі судових рішень з обласних САД стягнуто понад 1,1 млрд грн, з яких 30% - це штрафні санкції, пеня, судовий збір та інші компенсаційні виплати.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України бюджетної програми "Державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників на будівництво (реконструкцію) та придбання житла" за період з 01.01.2014 по 31.12.2017 встановлено таке:**

- фактично бюджетна програма існує виключно завдяки поверненню коштів за раніше наданими кредитами, позаяк профінансовані кошти підлягають поверненню у повному обсязі та надалі використовуються для надання нових кредитів. При цьому передбачений програмою обсяг фінансування у повному обсязі не забезпечений (зокрема у 2014 році профінансовано лише 35,4% від потреби, у 2017 році – 56,2%);

- попри щорічне зростання обсягів фінансування програми підтримки житлового будівництва на селі, вони не задовольняють потреб забудовників, адже кількість останніх щороку збільшується;

- негативно впливає на виконання заходів бюджетної програми видача деякими обласними фондами кредитів на цілі, що не відповідають завданню, визначеному паспортами бюджетної програми, а також надання кредитів особам, які не мали на це права;

- неперерахування окремими обласними фондами коштів, отриманих від позичальників у вигляді погашення тіла кредитів, на казначейські рахунки призводить до недоотримання доходів відповідними бюджетами та, як наслідок, не дає змоги спрямовувати отримані кошти на виконання заходів програми;

- встановлено випадки несвоєчасного укладання окремими обласними фондами підтримки індивідуального житлового будівництва на селі договорів іпотеки, а також відтермінування їх укладання додатковими угодами;

- існує потреба внесення змін до нормативних актів, насамперед в частині визначення кола позичальників і запровадження прозорого механізму надання пільгових кредитів із чіткою черговістю позичальників, визначення рівня їх забезпечення та деталізації обмеження права на отримання кредиту.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання бюджетних програм Державною архітектурно-будівельною інспекцією України (далі – Держархбудінспекція, ДАБІ) за період з 01.01.2015 по 31.12.2017 засвідчено наявність недоліків щодо визначення результативних показників під час формування паспорта бюджетної програми, зокрема:**

- із загального обсягу винесених Держархбудінспекцією постанов про накладення штрафів та санкцій за порушення містобудівної діяльності за 2015-2017 роки на суму 736,8 млн грн фактично сплачено 100,9 млн грн, або лише 14%;

- недостатність запланованих видатків для сплати судового збору призводить до скасування рішень ДАБІ, а також до відмови судами апеляційної та касаційної інстанцій у розгляді поданих Держархбудінспекцією скарг;

- непропорційним є розподіл коштів на утримання територіальних органів Держархбудінспекції. Наприклад, витрати з державного бюджету для виконання однієї реєстраційної та дозвільної процедури або послуги з архітектурно-будівельного контролю та нагляду у місті Києві у середньому складають 3,7 тис. грн, що у 10 разів перевищує середні витрати для надання однієї аналогічної послуги на території Київської, Волинської, Рівненської та Івано-Франківської областей.

◀ **Державним фінансовим аудитом діяльності Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення (далі Концерн РРТ), а також підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління (далі – філії), за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 встановлено низку порушень та недоліків, зокрема:**

- незабезпечення керівництвом Концерну РРТ контролю за використанням коштів, сплачених за послуги з антикорозійного захисту металевих конструкцій антенно-щоглових споруд філій, відповідно до вимог законодавчих норм і стандартів призвело до зайвих витрат (збитків) на суму 2,2 млн грн;

- здійснення фарбування відповідних об'єктів Концерну РРТ (у тому числі телевеж) у обсягах більших, ніж було передбачено нормами, призвело до непродуктивних витрат на суму 2,4 млн грн;

- Донецькою філією проведено витрати на оплату праці працівників, що залишались працювати на непідконтрольній українській владі території, на загальну суму 7,8 млн грн;

- невикористання можливості перегляду тарифу на телекомунікаційні послуги згідно з умовами укладених договорів (при зміні роздрібних тарифів на електроенергію) призвело до упущеної вигоди в частині отримання Вінницькою, Волинською, Дніпропетровською, Херсонською, Чернігівською філіями доходів на загальну суму 673,3 тис. грн;

- Волинською, Запорізькою, Львівською, Одеською, Херсонською, Хмельницькою та Чернівецькою філіями втрачена можливість отримання додаткових доходів на суму 5,1 млн грн внаслідок непроведення коригування вартості наданих телекомунікаційних послуг на індекс інфляції, що передбачено умовами укладених договорів;

- при укладанні та переукладанні договорів по забезпеченню резервним живленням підзаряду батарей до договірної ціни не застосовано підвищуючий коефіцієнт, внаслідок чого Закарпатською, Івано-Франківською, Рівненською, Херсонською, Хмельницькою та Чернівецькою філіями втрачено можливість отримання додаткових доходів на суму 3,5 млн. грн;

- проведення Вінницькою, Дніпропетровською, Запорізькою, Кіровоградською, Миколаївською, Полтавською, Сумською, Херсонською, Чернігівською та Київською філіями невчасних розрахунків за надані послуги з електропостачання призвело до сплати 1,2 млн грн штрафних санкцій.

2.5. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

◀ Ревізіями використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот, які проведено у 135 органах соціального захисту населення, встановлено фінансових порушень на загальну суму 175,0 млн грн, у тому числі збитків – **172,2 млн грн**, з яких надавачі послуг не повернули до державного бюджету 95,3 млн грн, зокрема:

- через недотримання надавачами послуг норм законодавства щодо обчислення невикористаних громадянами субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг до державного бюджету у 2014-2017 роках не повернуто 95,3 млн грн, чим завдано матеріальної шкоди (збитків) на зазначену суму;

- через невідображення окремими громадянами, які звернулися за призначенням субсидій, в деклараціях про доходи інформації щодо придбання ними квартир, житлових будинків та транспортних засобів, а також подання недостовірних даних про доходи та майновий стан, безпідставно призначено субсидій на загальну суму понад 56,0 млн грн, через що державному бюджету завдано матеріальної шкоди у відповідному розмірі;

- внаслідок системних порушень з боку посадових осіб органів соціального захисту населення під час призначення та надання субсидій (одночасне надання субсидій та пільг для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг; одночасне призначення та надання субсидій особам за місцем їх фактичного проживання та реєстрації; призначення громадянам субсидії за наявності боргів за попередній опалювальний період або простроченої заборгованості; надання субсидій померлим громадянам тощо) незаконно використано коштів на суму понад 15,0 млн грн;

- через відмову надавачів послуг у наданні інформації за особовими рахунками одержувачів субсидій, документів щодо підтвердження законності використання коштів та їх відмова в допуску до проведення зустрічних звірок під час ревізій не перевірено (документально не підтверджено) законність використання коштів субвенції на загальну суму 361,9 млн грн;

- за результатами вжитих заходів забезпечено відшкодування збитків на суму 107,2 млн грн, з яких надавачі послуг повернули до державного бюджету 42,5 млн грн. Крім цього, за результатами вжитих Північним офісом Держаудитслужби заходів щодо повернення надавачами послуг невикористаних сум субсидій по місту Києву, станом на 23.04.2018 ПАТ "Київенерго" повернуло до державного бюджету суми невикористаних субсидій для відшкодування витрат на оплату послуг з централізованого опалення (теплопостачання) на загальну суму 71,7 млн гривень.

2.6. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ, НАУКИ ТА СПОРТУ

◀ За результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Національною академією педагогічних наук України (далі – НАПНУ, Академія) за період з 01.01.2013 по 30.11.2017 встановлено низку недоліків у діяльності Академії та її підвідомчих установ, що мали наслідком неефективне використання бюджетних коштів та управління державним майном, зокрема:

- через неналежне планування та відбір тематик наукових досліджень НАПНУ у 2016 році достроково припинила вісім науково-дослідних робіт (НДР), виконання яких стало недоцільним через втрату актуальності, що призвело до неефективного використання 7,7 млн грн бюджетних коштів та недосягнення очікуваних результатів досліджень. До того ж деякі результати НДР (підручники, посібники) розміщувалися лише на сайтах підвідомчих наукових установ та, відповідно, знаходилися у обмеженому доступі для широкого кола користувачів;

- функції Академії в частині розробки освітніх стандартів, виготовлення навчальної продукції та проведення її експертизи дублюються та є подібними до функцій Міністерства освіти і науки (має дві підпорядковані наукові установи);

- із упровадженням у навчальний процес нового освітнього стандарту базової освіти з 01 вересня 2013 року Академія мала б створити підручники для учнів шкіл 5-6-х класів. Проте Академія розпочала написання рукописів цих підручників лише у 2013 році під час виконання наукових робіт вартістю 17,4 млн грн та спромоглася виготовити їх незначним накладом аж у 2016 році, тобто на другий та третій роки після упровадження стандарту;

- відсторонення Академії від контролю за науковою діяльністю дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАПНУ, яких на момент аудиту налічувалося 157 осіб (з них майже половина осіб віком від 70 до 88 років), дало змогу окремим з них не дотримуватися статутних вимог у частині невиконання тематичних планів та незвітування про здійснену наукову роботу. Водночас Академією виплачено їм понад 1,5 млн грн довічної плати;

- всупереч вимог законодавства науковий інститут Академії у 2016 році передав в оренду нежитлові приміщення (2,3 тис. кв. м) у центрі м. Києва в будівлі, що є об'єктом культурної спадщини, з подальшим звільненням орендаря від сплати орендної плати на період ремонтних робіт. Однак такі роботи не розпочато, дозвільної та проектно-кошторисної документації немає, водночас майже два роки орендна плата від орендаря (2,1 млн грн) не надходила;

- укладання однією з підвідомчих установ НАПНУ договору спільної діяльності із забудовником щодо будівництва житлового комплексу з примиканням до її методичного корпусу (за відсутності відповідних рішень Президії Академії та Уряду) має наслідком погіршення санітарних умов

проведення навчального процесу в цій установі, а також ризик подальшого відчуження державного майна площею 3,0 тис. кв. м, оскільки за планом забудови будівля навчального закладу входить єдиним цілим до структури житлового комплексу.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання Міністерством молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт, Міністерство) бюджетних програм з розвитку фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту, розвитку спорту інвалідів та їх фізкультурно-спортивної реабілітації, підготовки і участі національних збірних команд в Олімпійських, Юнацьких Олімпійських, Всесвітніх, Європейських, Паралімпійських та Дефлімпійських іграх за період з 01.01.2014 по 01.12.2017 засвідчено наступне:**

- через відсутність сучасної спортивної інфраструктури, застарілість діючих спортивних баз більшість навчально-тренувальних зборів (НТЗ) українські спортсмени проводять за кордоном, на що, відповідно, витрачаються значні обсяги державних коштів. При цьому Міністерство не вживає заходів щодо унормування відповідними актами законодавства питання меценатства у спорті (як додаткового джерела фінансового забезпечення галузі, покращання спортивної інфраструктури), що дозволить зменшити навантаження на державний бюджет;

- у 2014-2017 роках розподіл бюджетних асигнувань на проведення спортивних заходів, обсяг яких становив понад 1,3 млрд грн, здійснювався Мінмолодьспорту без наявності належних обґрунтувань, а перевага надавалась лише окремим їх видам (баскетбол, легка атлетика, стрибки у воду, бокс). Прикладом цього є зменшення Міністерством у 2017 році порівняно з попереднім періодом на понад 35% обсягів бюджетних асигнувань, виділених на підготовку спортсменів зимових видів спорту (з лижних гонок, санного спорту, фігурного катання, шорт-треку), при тому, що Україна у лютому 2017 року подала заявки на участь у зимових Олімпійських іграх в Пхьончхані (Республіка Корея) 2018 року;

- відсутність чітких критеріїв для визначення спортсменів-учасників заключного етапу НТЗ призводить до неефективних витрат – лише при підготовці до літніх Олімпійських ігор у Ріо-де-Жанейро 2016 року на участь спортсменів, які надалі не брали участі в цих іграх, витрачено 2,5 млн грн коштів державного бюджету;

- постійне затягування Міністерством процедур закупівель призвело до незабезпечення спортсменів національної збірної команди необхідним обладнанням та інвентарем під час їх підготовки та участі у спортивних заходах. Як приклад, три пари саней зимових та сталеві полози до них, які мали закуповуватись для підготовки та участі спортсменів у XXIII зимових Олімпійських іграх 2018 року отримано директором спортивної школи лише за чотири дні до початку олімпіади;

- встановлено факти придбання спортивного спорядження без визначення їх технічних характеристик. Зокрема, за таких умов придбано набоїв/патронів,

які використовуються при стрільбах, на суму 10,3 млн грн, з яких на 7,8 млн грн списані за відсутності документів, підтверджуючих факт їх використання. Водночас відсторонення Мінмолодьспорту від контролю за діяльністю підпорядкованих установ призвело до втрати майна на 0,1 млн грн, яке було передано на збереження різним господарюючим суб'єктам та використовувалося ними на власний розсуд;

- відсутність у Міністерстві належного внутрішнього контролю призвело до необґрунтованих виплат з оплати праці на загальну суму 2,9 млн грн, зайвого отримання бюджетних коштів на суму 4,4 млн грн та безконтрольного списання товарно-матеріальних цінностей на спортивні заходи на суму 0,5 млн гривень.

◀ **Ревізією діяльності державної установи "Національний антарктичний науковий центр"** (далі – ДУ НАНЦ, Центр) за період з 01.01.2014 по 01.03.2018, а з окремих питань – з 01.03.2018 по 01.04.2018, встановлено порушень загалом на суму 85,6 млн грн, з них таких, що призвели до втрат, - на **1,2 млн грн**, зокрема:

- потребу в бюджетних коштах, переважну частину з яких (65–80%) становлять видатки на організацію та проведення антарктичних експедицій, Центр визначав із недотриманням бюджетного законодавства, без відповідних розрахунків та економічних обґрунтувань;

- через неправильне встановлення посадових окладів директора та інших працівників ДУ НАНЦ у 2014-2018 роках на оплату праці зайво спрямовано 0,8 млн грн. Водночас антарктичне польове забезпечення працівникам, які направляються для роботи на антарктичну станцію "Академік Вернадський", нараховувалося та виплачувалося ДУ НАНЦ у занижених розмірах, що призвело до недоотримання учасниками основних (зимівників) та сезонних експедицій 1,0 млн грн;

- Центром незаконно витрачено 0,7 млн грн на придбання для учасників антарктичних експедицій продуктів харчування та особистих засобів гігієни, не передбачених Нормами забезпечення учасників українських антарктичних експедицій;

- через укладання упродовж 2014-2016 років договорів з іноземними компаніями-нерезидентами (Кіпр, Латвія) на надання послуг з підготовки та проведення XIX–XXI Українських антарктичних експедицій в іноземній валюті ДУ НАНЦ унаслідок зростання курсу валют на момент розрахунків змушена була додатково витратити 20,8 млн грн бюджетних коштів;

- не заявлення керівництвом Центру вимоги тимчасовій адміністрації ПАТ "АВАНТ-БАНК" при проведенні процедури його ліквідації призвело до втрати 0,2 млн грн, розміщених на рахунку цієї банківської установи;

- у 2017-2018 роках керівництво Центру самостійно оголосило надзвичайну ситуацію на антарктичній станції "Академік Вернадський", що суперечить вимогам законодавчих та нормативних актів у сфері цивільного захисту. Як наслідок, безпідставно проведено переговори процедури закупівель, за якими укладено договори загалом на суму 70,7 млн гривень.

◀ **Державним фінансовим аудитом виконання бюджетних програм Національною академією правових наук України** (далі – НАПрНУ, Академія) за період з 01.04.2014 по 31.08.2018 встановлено:

- недостатня координація НАПрНУ стану проведення підвідомчими установами наукових робіт призвела до неефективного використання бюджетних коштів на суму майже 1,0 млн грн через недосягнення очікуваних результатів дослідження, невиконання окремих показників в частині створення наукової продукції (монографій, підручників, нормативно-правових актів тощо) за 12 науково-дослідними роботами, що коштували державі 32,7 млн грн, а також до необґрунтованого збільшення вартості низки робіт на суму 4,2 млн грн внаслідок здійснення витрат на оплату праці завищеної кількості їх виконавців та неправильного розподілу накладних витрат;

- поза належною увагою Академії залишилося питання оформлення підвідомчими установами майнових прав інтелектуальної власності на наукову продукцію, створену коштом державного бюджету, що призвело до втрати окремими з них відповідних прав та дало змогу авторам використовувати її на власний розсуд;

- залишилося осторонь НАПрНУ питання щодо здійснення науковими установами видавничої діяльності, позаяк, маючи власні кошти, вони друкували наукову продукцію мізерним накладом або взагалі її не виготовляли, розміщуючи на своїх сайтах здебільшого обмежену кількість аркушів видань (монографій, підручників тощо), а також впроваджуючи її у навчальний процес закладів вищої освіти переважно за територіальною належністю наукових установ (у містах Харкові та Києві). Як наслідок, доступ до наукової продукції для широкого кола користувачів був украй обмежений.

2.7. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

Упродовж 2018 року Держаудитслужбою, її міжрегіональними територіальними органами досліджено питання закупівель під час проведення **858** заходів державного фінансового контролю (ревізій та аудитів) та встановлено **процедурних порушень у сфері закупівель** на загальну суму **22,0 млрд гривень**.

За результатами таких заходів державного фінансового контролю складено та направлено до суду **333 протоколи** за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення за порушення законодавства у сфері закупівель.

Також Держаудитслужба у межах повноважень реалізовувала покладені на неї завдання у сфері контролю закупівель шляхом **аналізу** документів, розміщених в інформаційно-телекомунікаційній системі **Prozorro**, та інформації, наданої замовниками на запити Держаудитслужби та її міжрегіональних територіальних органів.

За результатами відповідного аналізу **попереджено порушень у сфері закупівель** за понад 2,4 тис. процедурами закупівель на загальну суму **21,3 млрд грн**, а саме: **відмінено процедури** закупівель на суму **20,1 млрд грн** та **розірвано укладені договори** на загальну суму **1,2 млрд гривень**.

3 листопада 2018 року на виконання Закону України від 21 грудня 2017 р. № 2265-VIII "Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" Держаудитслужба запровадила моніторинг закупівель, який здійснюється згідно з вимогами статті 7¹ Закону України "Про публічні закупівлі".

Загалом у 2018 році Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи завершили **151** моніторинг закупівель, яким охоплено понад **6,6 млрд грн**. За результатами **57** моніторингів закупівель встановлено порушень на суму **452,7 млн гривень**.

У загальній структурі порушень (Рис. 14), які встановлено органами Держаудитслужби, найбільшу частку – **38,7%** становлять порушення щодо недотримання порядку оприлюднення інформації про закупівлю.

Решту фактів порушень можна згрупувати за такими ознаками:

- невідхилення замовником тендерної пропозиції учасника, яка не відповідала умовам тендерної документації **11,3 %**;
- недотримання порядку визначення предмета закупівлі **11,3 %**;
- замовник уклав договір без застосування процедури закупівлі **11,3 %**;
- ненакладення електронного цифрового підпису на форми документів у сфері публічних закупівель **9,7 %**;
- порушення при складанні тендерної документації **9,7 %**;
- проведення переговорної процедури за відсутності визначених підстав **4,8 %**;
- порушення при складанні та виконанні договорів **3,2 %**.

Частка встановлених порушень за результатами моніторингів закупівель, проведених у 2018 році

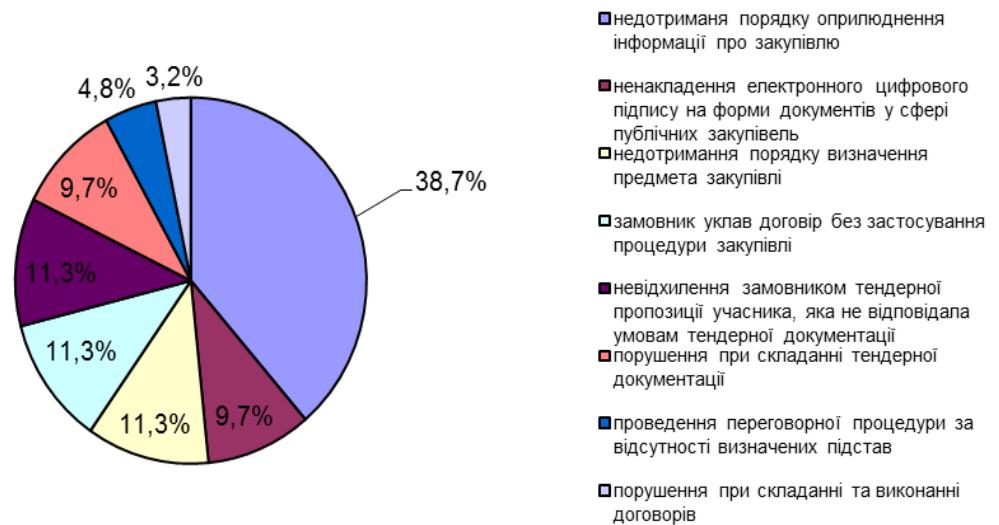

Рис. 14

Загальна кількість процедур та обсяги фінансових ресурсів, охоплених аналізом та моніторингом закупівель, наведені на Рис. 15.

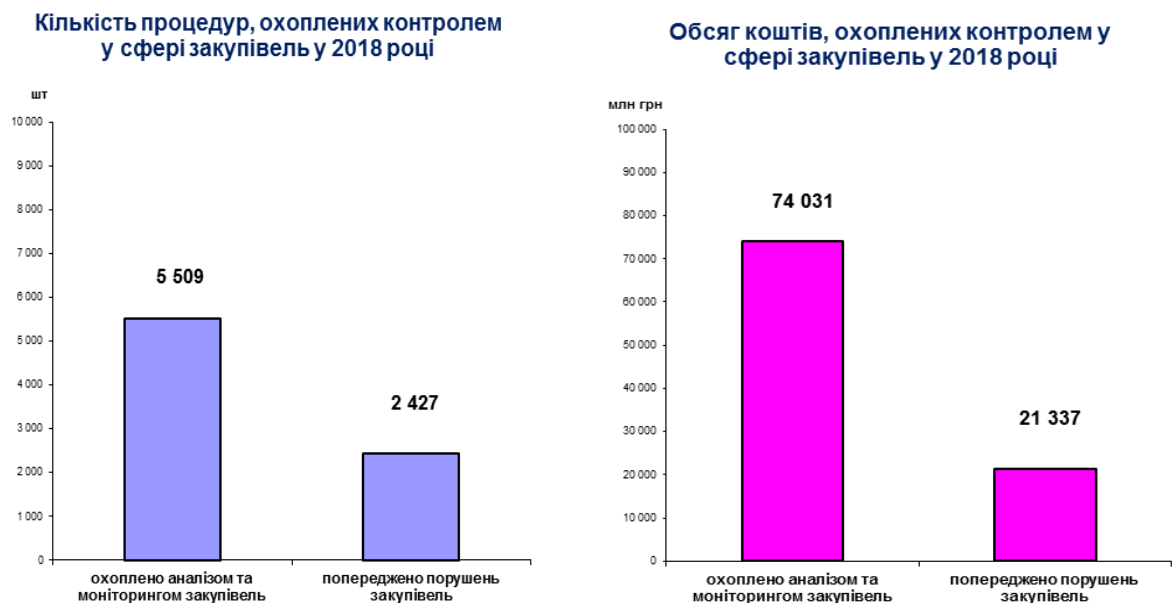

Рис. 15

2.8. РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

На виконання доручень Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. проведено державні фінансові аудити місцевих бюджетів на території Київської області за 2016–2017 роки та 9 місяців 2018 року, виконання бюджету Дніпропетровської області за 2016-2017 роки та 6 місяців 2018 року, виконання місцевих бюджетів на території Полтавської області за 2016-2017 роки та 9 місяців 2018 року.

Аудиторські дослідження засвідчили, що місцеві бюджети зазначених областей мають високий ресурсний потенціал та переважно спроможні самостійно забезпечити надання на належному рівні соціальних послуг жителям громад області. Водночас виявлено окремі чинники, що не сприяють максимальному залученню додаткових джерел доходів, ефективному управлінню фінансовими, майновими і земельними ресурсами.

Дніпропетровська область

- унаслідок невиконання планових надходжень за окремими джерелами доходів місцеві бюджети області недоотримали майже 0,5 млрд грн, які, відповідно, не спрямовані на виконання запланованих заходів як в соціальній сфері, так і для поліпшення інфраструктури територій;

- місцеві бюджети області, володіючи достатніми власними фінансовими ресурсами для вирішення основних соціальних завдань, переважно орієнтувались на міжбюджетні трансферти, заощаджуючи власний ресурс шляхом розміщення тимчасово вільних коштів на рахунках у банках (11,0 млрд грн), утворюючи залишки через неосвоєння фінансових ресурсів та допускаючи ріст кредиторської заборгованості (з 446,9 млн грн на 01.01.2016 до 995,2 млн грн на 01.05.2018);

- протягом січня-травня 2018 року обласний бюджет отримав з державного бюджету майже 7,1 млрд грн, при цьому залишок невикористаних субвенцій становить 836,6 млн грн, зокрема 419,2 млн грн (субвенція на розвиток системи охорони здоров'я, освітня та медична субвенція місцевим бюджетам та інші) не переказано навіть головним розпорядникам бюджетних коштів та/або органам управління інших рівнів. Окрім того, 100,8 млн грн державних субвенцій взагалі не розподілені головними виконавцями;

- суттєве навантаження на місцеві бюджети спричинене наданням комунальним підприємствам області фінансової допомоги на загальну суму 3,9 млрд грн, які, незважаючи на бюджетну підтримку, здійснюють збиткову діяльність, самостійно не вишуковують джерел для забезпечення потреб основної діяльності, надають послуги та виконують роботи на бездоговірних та безоплатних умовах, мають рахунки в банках тощо;

- спрямування коштів місцевих бюджетів на забезпечення діяльності установ та організацій, що утримуються з бюджетів іншого рівня та державного бюджету, неповне їх освоєння тощо (загалом це майже 269,8 млн грн) за своєю суттю є прихованим співфінансуванням, фактичним вилученням коштів від

надання якісних соціальних послуг, в яких мають нагальну потребу жителі області;

- незабезпеченість потреби основних соціальних галузей (охорона здоров'я, освіта тощо) на медикаменти, харчування, оновлення обладнання становить понад 5,5 млрд грн, на будівництво, житлово-комунальне, транспортне, дорожнє господарство – 3,1 млрд грн тощо;

- запроваджена Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні сприяла суттєвому зростанню доходів об'єднаних територіальних громад області, які, володіючи значним фінансовим потенціалом та отримавши низку невирішених соціальних проблем, майже у рівних частинах спрямовували його до бюджетів розвитку та на забезпечення діяльності виконкомів, а в окремих випадках видатки на державне управління громадами суттєво переважали видатки на поліпшення інфраструктури, що не дозволяло проводити ремонти місцевих доріг, облаштування вуличного освітлення, упорядкування територій та виконання інших заходів, вкрай необхідних громадам.

Київська область

- низький рівень зацікавленості органів місцевого самоврядування області у мобілізації доходів та раціональному використанні майнових ресурсів не сприяє максимальному наповненню місцевих бюджетів та призводить до втрати можливості додаткового отримання доходів майже на 160 млн грн;

- невиконання своїх повноважень комунальною установою Фондом комунального майна, Управлінням з питань комунальної власності та житлово-комунального господарства виконавчого апарату Київської обласної ради в частині обліку нерухомого майна, підприємств та закладів спільної власності, надання в оренду майна та контролю за виконанням договорів оренди в кінцевому результаті призвели до недоотримання обласним бюджетом доходів на загальну суму понад 10 млн грн;

- недостатній контроль із боку Департаменту регіонального розвитку та житлово-комунального господарства за використанням бюджетних коштів на проведення поточних ремонтів дорожнього покриття та придорожньої інфраструктури, будівництва та капітального ремонту установ та закладів на території області призвів до неефективного використання бюджетних коштів на суму 7,6 млн грн;

- невиділення коштів із обласного бюджету на фінансування програми "Власний дім", нерозроблення та незатвердження районних програм на кредитування індивідуального житлового будівництва на селі не дало змоги використати кошти, повернуті позичальниками на суму 1,1 млн грн, для забезпечення сімей, які перебувають у черзі на отримання пільгового дострокового кредиту;

- створивши низку державних і комунальних підприємств, їх органи управління (Київська облдержадміністрація, Київська обласна рада) не здійснювали повноважень, визначених статутами, через що більшість з цих підприємств або не здійснювали господарську діяльність, або ж працювали

збитково, що в кінцевому результаті не забезпечило мету їх утворення – надання послуг, отримання прибутків та наповнення бюджетів;

- Департаментом агропромислового розвитку Київської облдержадміністрації, як головним розпорядником, не здійснювався контроль за одержувачами бюджетних коштів – комунальними підприємствами, що призвело до невиконання заходів місцевих програм, а несвоєчасно проведена претензійно-позовна робота щодо повернення позички, наданої суб'єктам господарювання у минулих роках, призвела до втрати коштів обласного бюджету на суму 3,0 млн грн;

- неефективним є використання коштів обласного бюджету на розвиток фізкультури та спорту на Київщині. На момент аудиту 12 комплектів спортивного обладнання та технологічних комплектуючих для облаштування спортивних майданчиків зі штучним покриттям та тренажерним обладнанням на загальну суму 10,0 млн грн перебувають на зберіганні і не введені в експлуатацію, а ще 2 комплекти на загальну суму 9,4 млн грн не будуть установлені через відмову органів місцевого самоврядування м. Васильків та м. Бровари щодо їх установки;

- Управлінням з питань оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Київської облдержадміністрації під час розробки обласної цільової комплексної програми профілактики та протидії злочинності у Київській області на 2017-2020 роки "Безпечна Київщина" не передбачено механізму передачі матеріальних цінностей на загальну суму 8,2 млн грн оперативним підрозділам Головного управління Національної поліції в області, громадським формуванням та їх збереження останніми. Крім того, через брак фінансування на оплату послуг інтернету та живлення не використовується 128 камер відеоспостереження, що свідчить про неефективне використання коштів обласного бюджету при виконанні зазначеної програми;

- без затвердження регіональної програми, коштом обласного бюджету здійснювалися видатки на забезпечення діяльності депутатів Київської обласної ради для надання матеріальної допомоги окремим категоріям мешканців області на суму 2,4 млн грн, при цьому останні свого скрутного матеріального становища, потреби у лікуванні тощо належно не підтвердили.

Полтавська область

- при загальному виконанні доходної частини місцевих бюджетів по окремих податках, надходженнях та платежах допущено невиконання окремих планових показників, що призвело до недоотримання місцевими бюджетами області коштів на загальну суму 50,5 млн грн;

- надання місцевими радами області пільг по сплаті орендної плати за користування цілісними майновими комплексами та плати за землю призвело до недоотримання бюджетами коштів на загальну суму 176,8 млн грн;

- запроваджена в області система управління комунальним майном та водними об'єктами на сучасному етапі не сприяла їх ефективному використанню, що призвело до недоотримання доходів від використання водних об'єктів на суму майже 0,8 млн грн. Приведення у відповідність до

вимог чинного законодавства договорів оренди водних об'єктів сприятиме залученню додаткових надходжень до обласного бюджету на суму щонайменше 1,5 млн грн в рік;

- через невикористання органами влади та місцевого самоврядування права на перегляд процентних ставок за розміщення тимчасово вільних коштів розрахунково недоотримано доходів місцевими бюджетами області на загальну суму 32,6 млн грн;

- збільшилось навантаження на місцеві бюджети області через надання комунальним підприємствам фінансової допомоги на загальну суму 1,2 млрд грн, які, попри бюджетну підтримку, здійснюють неефективну господарську діяльність, що спричиняє їх незадовільний фінансовий стан;

- через незатвердження органами місцевого самоврядування нормативу відрахувань частини чистого прибутку (доходу) комунальних підприємств, втрачено резервів додаткових надходжень бюджетів області, які лише за досліджуваній період склали близько 1,9 млн грн;

- спрямування 71,8 млн грн коштів місцевих бюджетів на забезпечення діяльності установ та організацій, що утримуються з державного бюджету, за своєю суттю є прихованим співфінансуванням, фактичним відволіканням коштів від надання якісних соціальних послуг населенню;

- низький рівень фінансової забезпеченості галузі охорони здоров'я, особливо на медикаменти, не сприяє у повному обсязі виконанню заходів з надання якісної та ефективної медичної допомоги населенню. Як наслідок, більшість витрат при лікуванні здійснюються за рахунок хворого (галузь займає 15 місце у рейтингу областей за показником "Доступність та якість послуг у сфері охорони здоров'я").

Робочою групою у складі представників Держаудитслужби (головний виконавець) спільно з Національним агентством України з питань державної служби, Державною казначейською службою України, Державною фіскальною службою України, Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державною службою України з питань праці, Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Національної поліції України (співвиконавці) проведено **перевірку фінансово-господарської діяльності Сумської обласної державної адміністрації, стану дотримання вимог законодавства з використання коштів місцевих бюджетів, майна та земель у Сумській області** за період з 01.01.2016 по 31.08.2018, якою встановлено таке:

- в окремих випадках місцевими органами влади та самоврядування на належному рівні не здійснюються заходи щодо наповнення дохідної частини місцевих бюджетів. У структурі дохідної частини місцевих бюджетів Сумської області у 2016 та 2017 роках найбільшу частку становили офіційні трансферти (відповідно 63,9% і 62,8%), а власні джерела - відповідно 36,1% і 37,2% від загального обсягу надходжень;

- розмір відрахувань частини чистого прибутку комунальними підприємствами окремі органи місцевого самоврядування не встановлюють

взагалі або визначають у заниженому розмірі. Зокрема, Лебединською міською радою відповідні відрахування до бюджету встановлені в розмірі від 2% до 10%, Глухівською міською радою – 5%, Шосткинською міською радою розмір відрахувань взагалі не встановлювався;

- не вживаються заходи щодо скорочення обсягів податкового боргу. Загалом по області податковий борг до місцевих бюджетів зріс у 1,8 раза: до 346,9 млн грн станом на 01.09.2018 проти 192,9 млн грн на 01.01.2016;

- заборгованість із виплат заробітної плати у Сумській області на 01.09.2018 становила 236,4 млн грн на 32 суб'єктах господарської діяльності. Одними з найбільших діючих боржників є ПАТ "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (заборгованість на 01.09.2018 177,3 млн грн), ВАТ "Селмі" (заборгованість 26,4 млн грн), казенне підприємство "Шосткинський казенний завод "Зірка" ДК "Укроборонпром" (заборгованість 13,9 млн грн) та інші;

- значних втрат зазнають місцеві бюджети через надання пільг зі сплати податків і зборів. У період з 01.01.2016 по 31.08.2018 органами місцевого самоврядування області надано відповідних пільг на загальну суму 36,6 млн грн, питома вага яких – пільги з оплати за землю. Наприклад, Сумською міською радою надано пільг з плати за землю на загальну суму 31,6 млн грн при тому, що по м. Суми податковий борг із земельних платежів на 01.09.2018 становив 137,2 млн грн;

- органами місцевого самоврядування Лебединського, Недригайлівського та Середино-Будського районів області, а також місцевими радами 13 об'єднаних територіальних громад не затверджені порядки залучення та розрахунку коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, через що втрачено можливість отримання додаткових надходжень;

- на порушення вимог бюджетного законодавства по 25 місцевих бюджетах області на 2018 рік не забезпечено видатки на оплату праці та енергоносії. Зокрема, систематична незабезпеченість видатків на оплату праці допущена по бюджетах м. Шостка, м. Ромни, м. Охтирка, Путивльського та Середино-Будського районів;

- при затвердженні бюджетів не забезпечено потребу в коштах для надання мешканцям області належної медичної допомоги. Зокрема, станом на 01.09.2018 незабезпеченість по області за видатками на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет становить 13,3 млн грн (по 6 містах та 13 районах), на лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу - 13,1 млн грн (по 6 містах);

- попри фінансову незабезпеченість пріоритетних напрямів (заробітна плата, енергоносії та медикаменти), окремі органи місцевого самоврядування розміщують кошти на депозитних рахунках. Наприклад, протягом січня 2018 року 335,1 млн грн коштів загального фонду бюджету м. Суми були розміщені на депозитах, при цьому незабезпеченість у коштах на оплату праці та енергоносії бюджету становила 57,5 млн грн;

- окремі місцеві органи влади та місцевого самоврядування не використовують повною мірою виділені їм з державного бюджету кошти

субвенцій. За 2016-2017 роки місцевими бюджетами області повернуто субвенції на суму 27,6 млн грн, зокрема на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (17,5 млн грн), на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань (5,5 млн грн), на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад (3,3 млн грн). Також станом на 01.09.2018 не використано кошти субвенції на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості, на суму 105,4 млн грн;

- суттєвим навантаженням на місцеві бюджети області є надання коштів на фінансову підтримку та поповнення статутного капіталу комунальних підприємств. За період з 01.01.2016 по 30.06.2018 обласними комунальними підприємствами за результатами діяльності фактично сплачено до відповідних бюджетів частини чистого прибутку на суму 7,8 млн грн, натомість на поповнення статутного капіталу комунальних підприємств спрямовано 241,4 млн грн та надано фінансову підтримку ще на 89,2 млн грн. При цьому у переважній більшості випадків надання фінансової підтримки з місцевих бюджетів не мало позитивного впливу на діяльність відповідних комунальних підприємств;

- потребує поліпшення стан фінансово-бюджетної дисципліни в області. Ревізіями та комісійними перевірками, проведеними на підприємствах, в установах та організаціях області за період з 01.01.2016 по 31.08.2016, виявлено втрат фінансових та матеріальних ресурсів на загальну суму 58,7 млн грн, у тому числі на об'єктах комунальної форми власності – 23,7 млн грн;

- при проведенні закупівель за бюджетні кошти на загальну суму понад 2,2 млрд грн допущено порушення законодавства по 92% від охоплених аналізом процедур закупівель.

III. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА УТРИМАННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

На 2018 рік за КПКВК 0417010 "Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів" затверджено бюджетних призначень на загальну суму **617 810,7 тис. грн** (з них 612 598,3 тис. грн – за загальним фондом та 5 212,4 тис. грн – за спеціальним), що становить **147,8% від затверджених призначень** попереднього року, які складали 418 073,4 тис. грн (у тому числі 414 358,8 тис. грн – за загальним фондом та 3 714,6 тис. грн – за спеціальним фондом), та **147,9% від витрат 2017 року**, що становили 417 672,5 тис. грн (у тому числі 414 074,6 тис. грн – за загальним фондом та 3 597,9 тис. грн – за спеціальним).

За КПКВК 0417020 "Впровадження системи електронного документообігу в Державній аудиторській службі" затверджено бюджетних призначень на суму **2 000,0 тис. грн** за загальним фондом.

За підсумками 2018 року загальна ефективність роботи органів державного фінансового контролю в частині співвідношення обсягів відшкодованих втрат бюджетних коштів порівняно з видатками на їх утримання становила **129,2 %** (Рис. 16, 17).

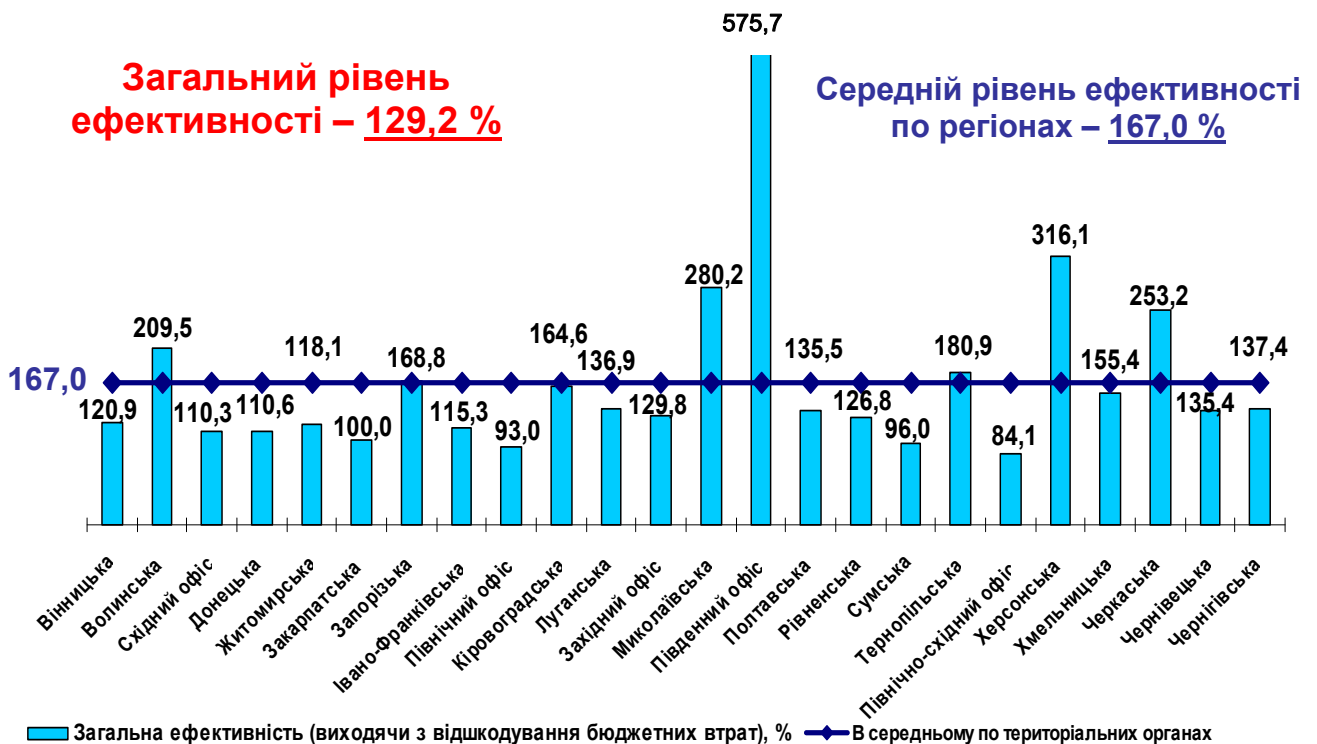

Рис. 16

Загальна ефективність діяльності Держаудитслужби

Рис. 17

Протягом звітного року на утримання органів Держаудитслужби за КПКВК 0417010 "Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів" **витрачено бюджетних асигнувань** на загальну суму **617 572,5 тис. грн**, з яких 612 391,5 тис. грн – за загальним фондом та 5 181,0 тис. грн – за спеціальним.

Слід зазначити, що протягом звітного року за спеціальним фондом мали місце надходження від оренди майна бюджетних установ – 277,0 тис. грн, від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого) – 31,4 тис. грн, субвенції з обласного бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів – 4 843,6 тис. гривень.

Інформація про виконання показників бюджетної програми 0417010 "Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів" порівняно із показниками попереднього року наведена в Табл. 1.

За КПКВК 0417020 "Впровадження системи електронного документообігу в Державній аудиторській службі" витрачено бюджетних асигнувань на суму **2 000,00 тис. гривень**.

Інформація про виконання показників бюджетної програми 0417020 "Впровадження системи електронного документообігу в Державній аудиторській службі" наведена в Табл. 2.

**Інформація про виконання показників бюджетної програми 0417010
«Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів» порівняно із показниками попереднього року**

(тис. грн)

КПКВКБ / КЕКВКБ	Фактичне виконання кошторису за 2017 рік			План на 2018 рік з урахуванням змін			Фактичне виконання кошторису за 2018 рік		
	Загальний фонд	Спеці- альний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеці- альний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеці- альний фонд	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Видатки всього	414 074,6	3 597,9	417 672,5	612 598,3	5 212,4	617 810,7	612 391,5	5 181,0	617 572,5
2110 Оплата праці	311 498,0	0,0	311 498,0	449 184,0	0,0	449 184,0	449 184,0	0,0	449 184,0
2120 Нарахування на оплату праці	66 549,6	0,0	66 549,6	95 679,4	0,0	95 679,4	95 550,8	0,0	95 550,8
2210 Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	4 632,6	656,2	5 288,8	7 430,8	497,8	7 928,6	7 430,5	485,9	7 916,4
2240 Оплата послуг (крім комунальних)	7 070,7	182,3	7 253,0	14 315,7	502,7	14 818,4	14 308,1	483,6	14 791,7
2250 Видатки на відрядження	11 853,1	0,0	11 853,1	19 588,8	0,0	19 588,8	19 588,8	0,0	19 588,8
2270 Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	10 066,1	0,0	10 066,1	11 736,3	0,0	11 736,3	11 683,6	0,0	11 683,6
2282 Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	112,3	0,0	112,3	112,5	0,0	112,5	112,5	0,0	112,5
2800 Інші поточні видатки	888,9	4,7	893,6	909,5	4,8	914,3	891,9	4,7	896,6
3110 Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	1 403,3	1 767,7	3 171,0	10 849,3	2 602,6	13 451,9	10 849,3	2 602,4	13 451,7
3132 Капітальний ремонт інших об'єктів	0,0	0,0	0,0	0,0	131,0	131,0	0,0	130,9	130,9
3142 Реконструкція та реставрація інших об'єктів	0,0	987,0	987,0	0,0	1473,5	1473,5	0,0	1473,5	1 473,5
3160 Придбання землі та нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0	2792,0	0,0	2792,0	2792,0	0,0	2 792,0

Табл. 2

**Інформація про виконання показників бюджетної програми
0417020 "Впровадження системи електронного документообігу
в Державній аудиторській службі"**

(тис. грн)

КПКВКБ / КЕКВКБ	Фактичне виконання кошторису за 2017 рік			План на 2018 рік з урахуванням змін			Фактичне виконання кошторису за 2018 рік		
	Загаль- ний фонд	Спеці- альний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеці- альний фонд	Разом	Загаль- ний фонд	Спеці- альний фонд	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Видатки всього	0,0	0,0	0,0	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	0,0	2 000,0
2240 Оплата послуг (крім комунальних)	0,0	0,0	0,0	1 350,0	0,0	1 350,0	1 350,0	0,0	1350,0
3110 Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	0,0	0,0	0,0	650,0	0,0	650,0	650,0	0,0	650,0

Інформація щодо стану виконання основних результативних показників паспорту у межах бюджетної програми "Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних коштів" (КПКВК 0417010) за 2018 рік наведена в Табл. 3.

Табл. 3

**Інформація про виконання основних показників діяльності головного
розпорядника бюджетних коштів у межах бюджетної програми 0417010
"Керівництво та управління у сфері контролю за витрачанням бюджетних
коштів" за 2018 рік**

(суми - тис. грн)

Основні показники	Заплановано на 2018 рік	Фактично виконано за 2018 рік	% виконання за 2018 рік
Продукту:			
Кількість проведених ревізій	1800	1401	77,8%
Кількість проведених державних фінансових аудитів виконання бюджетних програм	103	97	94,2%
Кількість проведених державних фінансових аудитів виконання місцевих бюджетів	60	73	121,7%
Кількість проведених державних фінансових аудитів діяльності суб'єктів господарювання	195	212	108,7%
Кількість підприємств, установ та організацій, на яких проведено заходи державного фінансового контролю	2158	1928	89,3%
Кількість процедур закупівель, охоплених аналізом та перевітками	4700	5452	116,0%

Сума усунутих порушень, пов'язаних з втратою державних (комунальних) ресурсів	796 400,0	970 934,0	121,9%
Кількість розроблених законопроектів, розпоряджень, постанов та інших нормативно-правових і розпорядчих документів	10	10	100%
Кількість наказів Держаудитслужби зареєстрованих у Міністерстві юстиції України	5	5	100%
Ефективності:			
Співвідношення сум відшкодованих за результатами контрольних заходів державних та комунальних ресурсів до суми коштів, виділених на утримання Держаудитслужби	1,3	1,6	123%
Середня кількість проведених державних фінансових аудитів виконання бюджетних програм на 100 працівників аудиторського складу	8	8	100%
Середня кількість проведених державних фінансових аудитів виконання місцевих бюджетів на 100 працівників аудиторського складу	5	6	120%
Середня кількість проведених державних фінансових аудитів діяльності суб'єктів господарювання на 100 працівників аудиторського складу	15	18	120%
Якості:			
Рівень усунення виявлених фінансових порушень	50	37,5	75,0%
Рівень виконання об'єктами контролю пропозицій, наданих за результатами проведених заходів державного фінансового контролю	70	56,2	80,3%
Питома вага виконаних аудиторських рекомендацій, за якими підтверджено досягнення додаткового результату (економічного ефекту) у числі прийнятих (не відхиленних) керівником об'єкта аудиторських рекомендацій в середньому на один завершений аудит	10	50,8	508,0%

IV. ВІДКРИТІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

Протягом 2018 року Держаудитслужба активно співпрацювала із ЗМІ та громадськістю в частині висвітлення результатів контрольних заходів, з метою забезпечення прозорості діяльності центральних органів виконавчої влади, підвищення ефективності зворотного зв'язку з громадськістю та налагодженню інформаційно-роз'яснювальної роботи.

Протягом звітного періоду систематично підтримувався офіційний веб-сайт Держаудитслужби. У рубриці "Новини" розміщено **667 інформаційних повідомлень** про роботу Держаудитслужби. Громадяни могли ознайомитися зі структурою, нормативною базою, планами і звітними даними роботи органу, результатами контрольних заходів. Також активно наповнювалася офіційна сторінка Держаудитслужби у соціальній мережі Facebook.

Достатню увагу приділено налагодженню системної інформаційно-роз'яснювальної роботи. Зокрема, проведено брифінг "Новий механізм виявлення підозрілих тендерів у Прозоро", прямий ефір на телебаченні на тему "Моніторинг закупівель". За участі громадських організацій проведено круглий стіл для обговорення стану реалізації Держаудитслужбою Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель" від 21 грудня 2017 року № 2265-VIII. Також надано 11 інтерв'ю, коментарів, зокрема, телеканалам ЗІК, 24, 2+2 Джедаї, Тиса, Еспресо, "Громадське телебачення", "Прямий", "Українське радіо", "112".

Керівництво міжрегіональних територіальних органів Держаудитслужби провело **16 круглих столів та 354 прямих телефонних ліній** з різних питань діяльності. Загалом же Держаудитслужба у 2018 році оприлюднила у ЗМІ та в Інтернеті **13 462** інформативних матеріалів.

На урядовому порталі Кабінету Міністрів України оприлюднено **181** інформаційне повідомлення Держаудитслужби.

Забезпечення конструктивного діалогу з громадськістю було і залишається важливим аспектом діяльності Держаудитслужби, адже до обговорень проектів нормативно-правових та регуляторних актів, розроблених Держаудитслужбою залучалися представники громадськості та Громадської ради при Держаудитслужбі.

Загалом протягом 2018 року відбулося **3 засідання Громадської ради**, під час яких розглянуто, обговорено та підтримано низку проектів нормативних та інших документів. У грудні 2018 року було проведено Установчі збори з формування нового складу Громадської ради при Держаудитслужбі. Для обговорення на офіційному веб-сайті Держаудитслужби та на урядовому веб-

сайті "Громадянське суспільство і влада" розміщувалися проекти регуляторних та нормативно-правових актів, що мають важливе суспільне значення і стосуються прав та обов'язків громадян. У 2018 році оприлюднені та обговорені 5 таких проектів.

За 2018 рік Держаудитслужбою розглянуто **935 звернень** громадян, з них 44 анонімних. До центрального апарату Держаудитслужби надійшло 94 звернення від громадян через телефон довіри. У такий спосіб Держаудитслужбою забезпечено зворотній зв'язок із громадянами через телефон довіри.

Велику увагу приділено забезпеченню права громадян на доступ до публічної інформації. Зокрема, у 2018 році було отримано 304 запити на публічну інформацію, з яких 98 надійшли від фізичних осіб, інші - від громадських організацій. Всі інформаційні запити розглянуті у порядку та у строки, визначені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

У 2018 році з метою систематичного висвітлення інформації щодо стану роботи із зверненнями громадян та інформаційними запитами на офіційному веб-сайті Держаудитслужби створено та постійно оновлюються підрубрики "Поточний стан розгляду звернень громадян" та "Поточний стан розгляду інформаційних запитів та звернень від громадських організацій".

Аналітична та статистична інформація щодо стану роботи зі зверненнями громадян та інформаційними запитами постійно передається до Кабінету Міністрів України та Адміністрації Президента України, а також оприлюднюється у графічний спосіб на офіційному веб-сайті Держаудитслужби (Рис. 18, 19).

У 2018 році на підставі запиту громадської організації "Українська Демократія" у Держаудитслужбі в період з 27.03.2018 по 20.05.2018 проведено громадську експертизу питання взаємодії Держаудитслужби з інститутами громадянського суспільства у 2017 році. За результатами проведеної експертизи громадською організацією надано Експертні пропозиції, у яких стан сприяння Держаудитслужбою проведенню громадської експертизи оцінено на рівні 12 з 12.

Таким чином, у своїй діяльності Держаудитслужба дотримується принципів прозорості, відкритості та налаштована на діалог і співпрацю з інститутами громадянського суспільства.

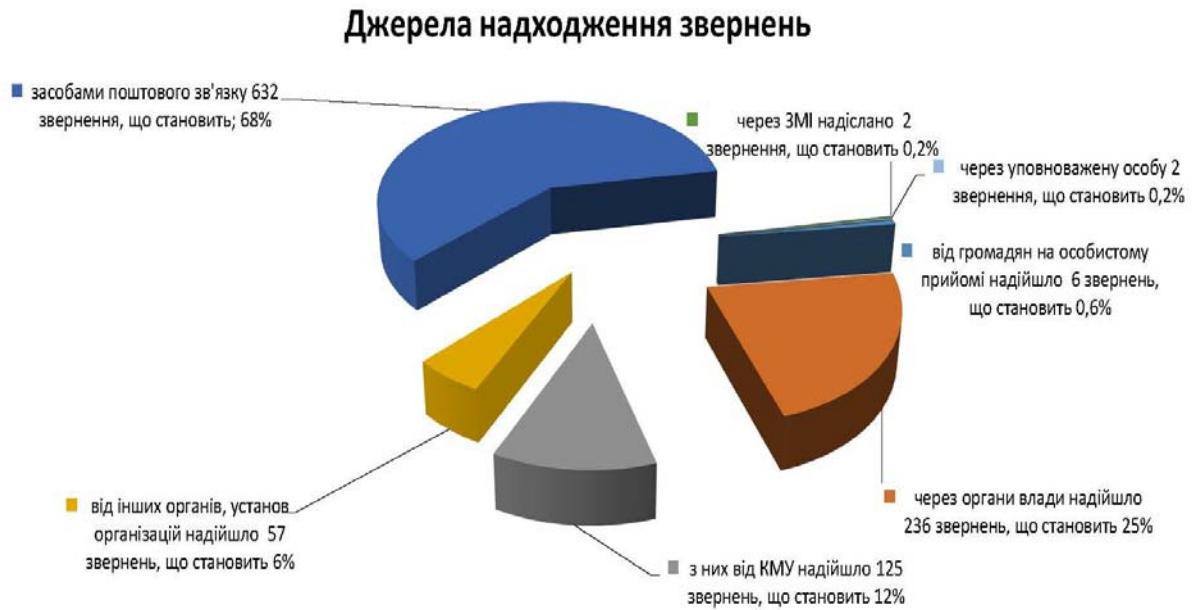

Рис. 18

Рис. 19

V. СТРУКТУРА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИСЛУЖБИ

5.1. СТРУКТУРА ТА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

■ Апарат Держаудитслужби

На кінець 2018 року штатна чисельність працівників апарату Держаудитслужби становила **554 особи**, облікова – **421 особа**. Станом на 31 грудня 2018 року укомплектовано **409** посад, або **73,8%** від загальної чисельності. Відсоток вакансій аудиторсько-інспекторського складу становив **31,5%** або 128 посад.

Структура апарату Держаудитслужби наведена на Рис. 20.

■ Міжрегіональні територіальні органи Держаудитслужби

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2016 р. № 266 "Про утворення міжрегіональних територіальних органів Державної аудиторської служби" наразі функціонує 5 офісів Держаудитслужби.

На кінець 2018 року штатна чисельність працівників міжрегіональних територіальних органів Держаудитслужби становила **2635 осіб**, облікова – **2404 особи**. Станом на 31 грудня 2018 року укомплектовано **2270** посад, або **86,1%** від загальної чисельності. Відсоток вакансій аудиторсько-інспекторського складу був на рівні **15,4%** (303 посади).

На сьогодні переважна більшість працівників територіальних підрозділів Держаудитслужби, – це досвідчені фахівці. **58,2%** (або 1020) працівників аудиторсько-інспекторського складу мають стаж служби в органах державного фінансового контролю понад 10 років.

Структура органів державного фінансового контролю наведена на Рис. 21.

Структура центрального апарату Держаудитслужби на 31.12.2018

Рис. 20

Структура міжрегіональних територіальних органів Держаудитслужби на 31.12.2018

Рис. 21

Упродовж 2018 року в апараті Держаудитслужби було **оголошено та проведено 5 конкурсів** на заміщення 188 посад державної служби, призначення на які здійснює Голова Держаудитслужби (20 посад категорії "Б" і 168 – категорії "В"). За результатами проведених конкурсів визначено 68 переможців (19 на посади категорії "Б" та 49 на посади категорії "В"), з яких 55 осіб призначено на посади у минулому році (15 осіб – на посади, віднесені до категорії "Б"; 40 осіб – на посади, віднесені до категорії "В").

Міжрегіональними територіальними органами Держаудитслужби (офісами) оголошено 55 конкурсів на заміщення 703 вакантних посад державної служби, за результатами яких призначено 274 державних службовця.

У 2018 році вперше відбулося оцінювання результатів службової діяльності державних службовців.

В апараті Держаудитслужби станом на 01 жовтня 2018 року підлягало оцінюванню 202 державних службовця, або 58,4% фактичної чисельності державних службовців на початок оцінювання (346 осіб). Усі 100% державних службовців, які підлягали оцінюванню, були оцінені. Зокрема, відмінну оцінку отримали 5,9% (12 осіб) державних службовців, позитивну – 93,6% (189 осіб), негативну – 0,5% або 1 працівник апарату Держаудитслужби.

В міжрегіональних територіальних органах станом на 01 жовтня 2018 року підлягало оцінюванню 1429 осіб, або 77,1% фактичної чисельності державних службовців на початок оцінювання (1853). Фактично були оцінені 1409 державних службовців, або 98,6% тих, хто підлягав оцінюванню. Відмінну оцінку отримали 18,3% (257 осіб) державних службовців, позитивну – 81,6% (1150 осіб), негативну – 0,1% (2 особи).

5.2. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

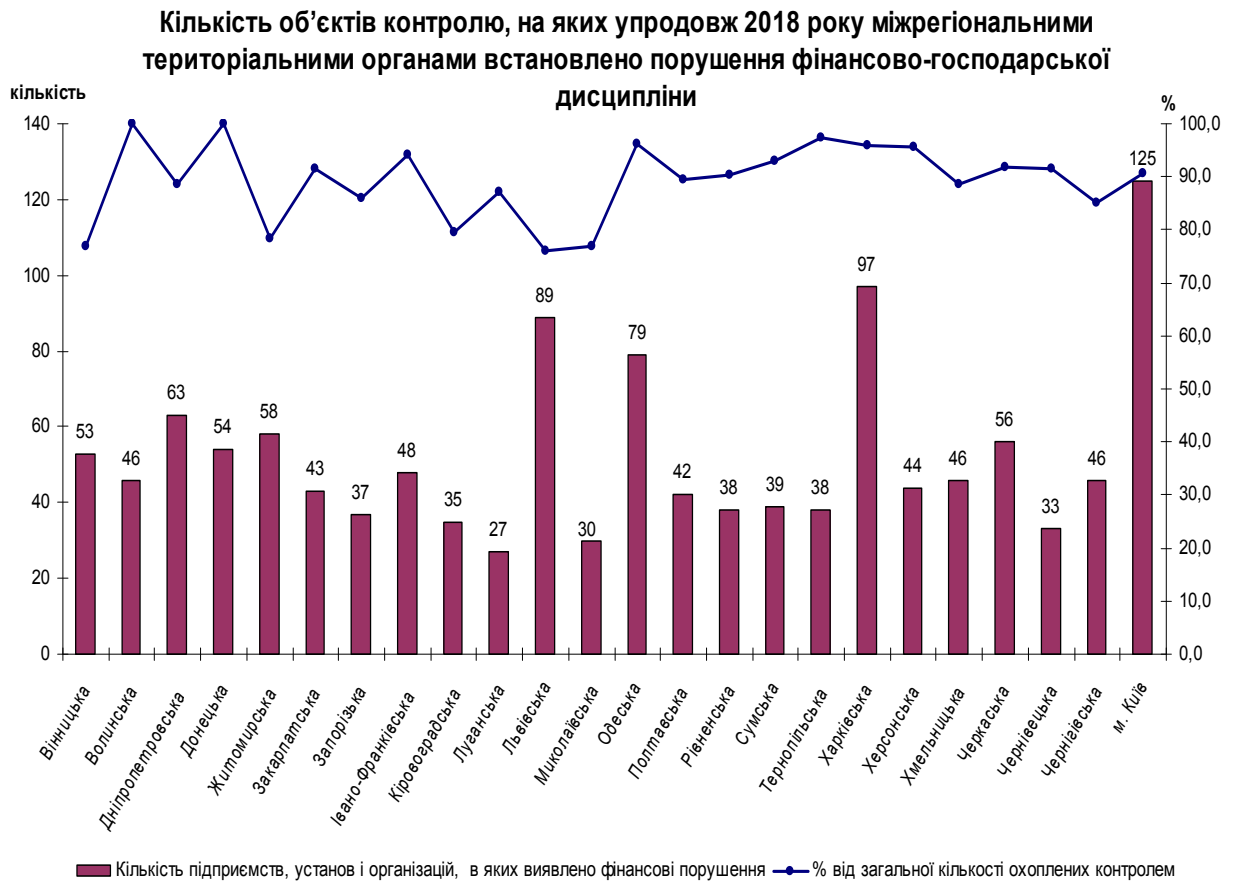

Рис. 22

Структура порушень, що призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів, виявлених міжрегіональними територіальними органами у 2018 році

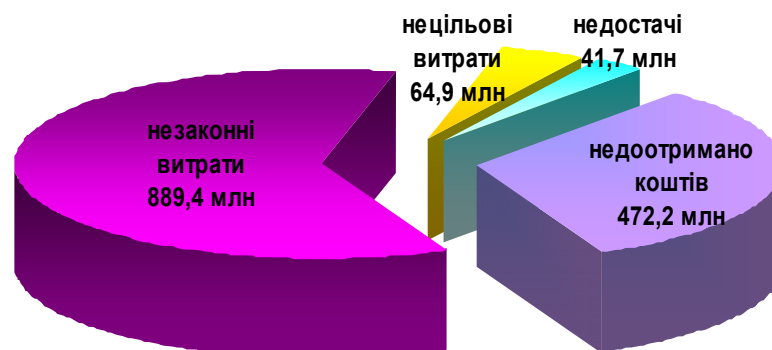

Рис. 23

Рис. 24

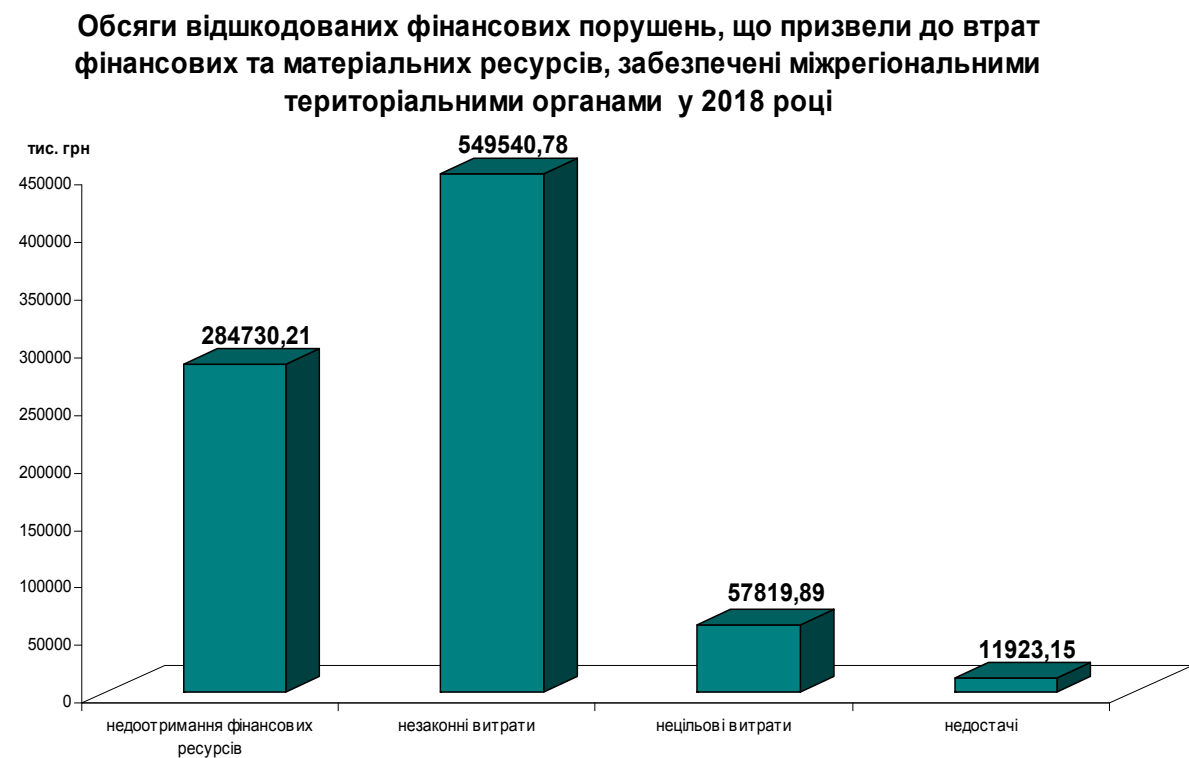

Рис. 25

Кількість осіб, притягнутих до відповідальності за результатами заходів контролю, проведених міжрегіональними територіальними органами у 2018 році

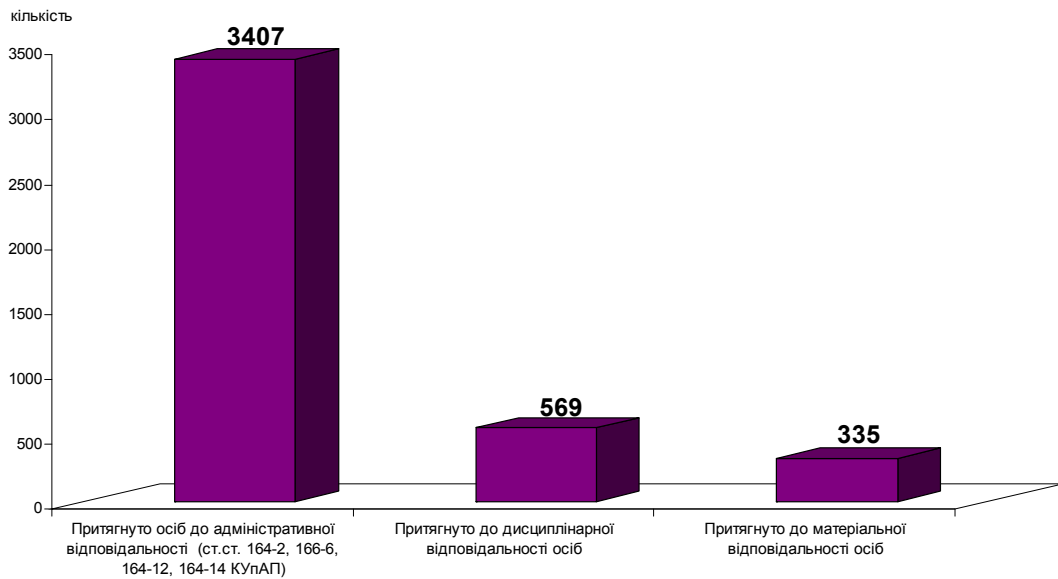

Рис. 26

Стан реалізації у правоохоронних органах матеріалів заходів контролю, проведених міжрегіональними територіальними органами у 2018 році

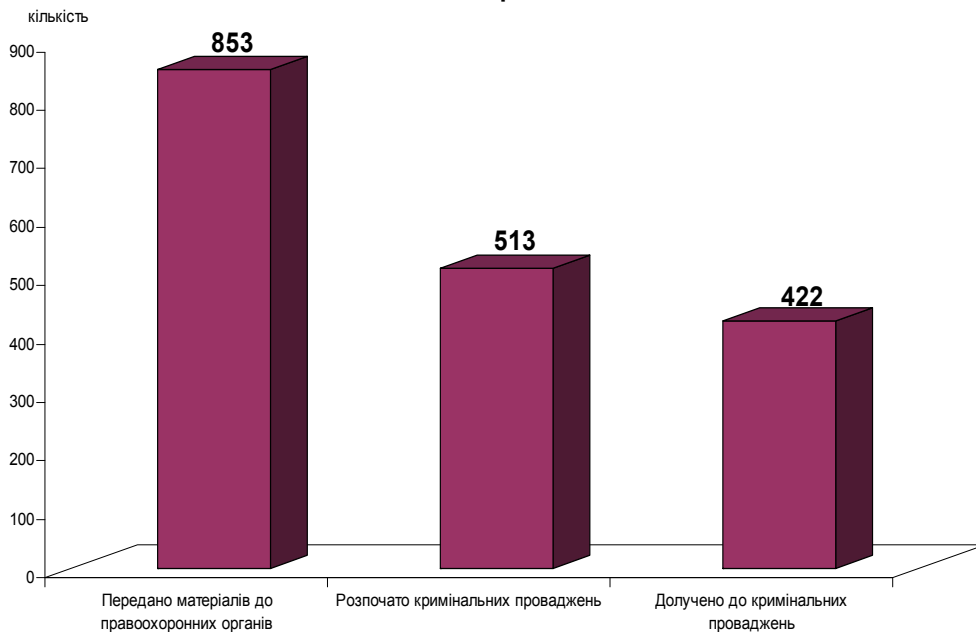

Рис. 27

Рис. 28

5.3. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ"

ДП "ДУКЗ" (код ЄДРПОУ 37499058) створене відповідно до наказу від 14 грудня 2010 р. № 459 ГоловкиРУ України (далі – Засновник). За статутом підприємства метою його діяльності є:

- утримання та експлуатація будинків, споруд та транспорту Засновника, виконання інших робіт (послуг) та обслуговування інших потреб Засновника;
- повноваження щодо випуску та розповсюдження журналу "Фінансовий контроль" (згідно з наказом від 21.02.2011 № 36).

Протягом звітнього періоду підприємство не мало бюджетного фінансування.

Середньомісячна фактична чисельність підприємства за 2018 рік становить 15 чоловік.

Відповідно до фінансового плану підприємства на 2018 рік (затверджений 17.08.2017), дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) було заплановано в розмірі 4 585,0 тис. грн. Фактичний показник становив **4 577,4 тис. грн**, зокрема у розрізі видів діяльності:

- дохід від залучення коштів від передплати на журнал "Фінансовий контроль" було заплановано в сумі 3 780,0 тис. грн, фактичний показник залучення коштів від передплати на журнал "Фінансовий контроль" становив 3 191,8 тис. грн;
- дохід від оренди та експлуатації власного чи орендованого нерухомого майна (компенсація експлуатаційних витрат) – заплановано 565,0 тис. грн, фактичний показник – 419,4 тис. грн;
- дохід від надання послуг з технічного обслуговування і ремонту автотранспортних засобів – заплановано 240,0 тис. грн, фактичний показник – 0,0;
- дохід від надання послуг складського господарства – не заплановано, фактичний показник – 966,2 тис. гривень.

Зниження рівня доходу від експлуатації власного чи орендованого нерухомого майна виникло за рахунок того, що за ініціативою Орендаря було розірвано договір оренди приміщення, що зменшило дохідну частину.

Витрати ДП "ДУКЗ" розраховано у співвідношенні з дохідною частиною, на основі граничних розмірів, визначених законодавством.

Відповідно до фінансового плану, **собівартість реалізованої продукції** (товарів, робіт, послуг) було заплановано в обсязі 1 952,0 тис. грн, при цьому фактичний показник склав **1 437,0 тис. гривень**.

Валовий прибуток згідно з фінансовим планом на 2018 рік становить 2 633,0 тис. грн, фактичний показник – **3 140,4 тис. грн**, або **119,3%**.

■ **Адміністративні витрати** при плані 2 542 тис. грн фактично становили **3 088,2 тис. гривень**.

■ **Витрати на збут** при плані 80,0 тис. грн фактично становили **34,1 тис. гривень**.

■ **Інші операційні витрати** при плані 208,0 тис. грн фактично становили **211,1 тис. гривень**.

■ **Фінансовим результатом від операційної діяльності є збиток** на суму **193,0 тис. грн** при запланованому збитку на суму 197,0 тис. гривень.

■ Показник "**Інші доходи**" заплановано в обсязі 60,0 тис. грн (визнання доходів у розмірі безоплатно переданих активів), а фактично склав – **0,0**. Показник "**Інші фінансові доходи**" заплановано в сумі 170,0 тис. грн, а фактично становив **225,2 тис. грн** (відсотки, отримані від розміщення тимчасово вільних коштів на банківських рахунках).

■ Із врахуванням показника "**Інші доходи**" на 2018 рік було заплановано отримання **чистого прибутку** на суму 27,0 тис. грн, фактично підприємством отримано **26,4 тис. грн**. У зв'язку зі зменшенням кількості передплати та тиражу журналу "**Фінансовий контроль**" зменшилась дохідна частина фінансового плану.